ATEITIS

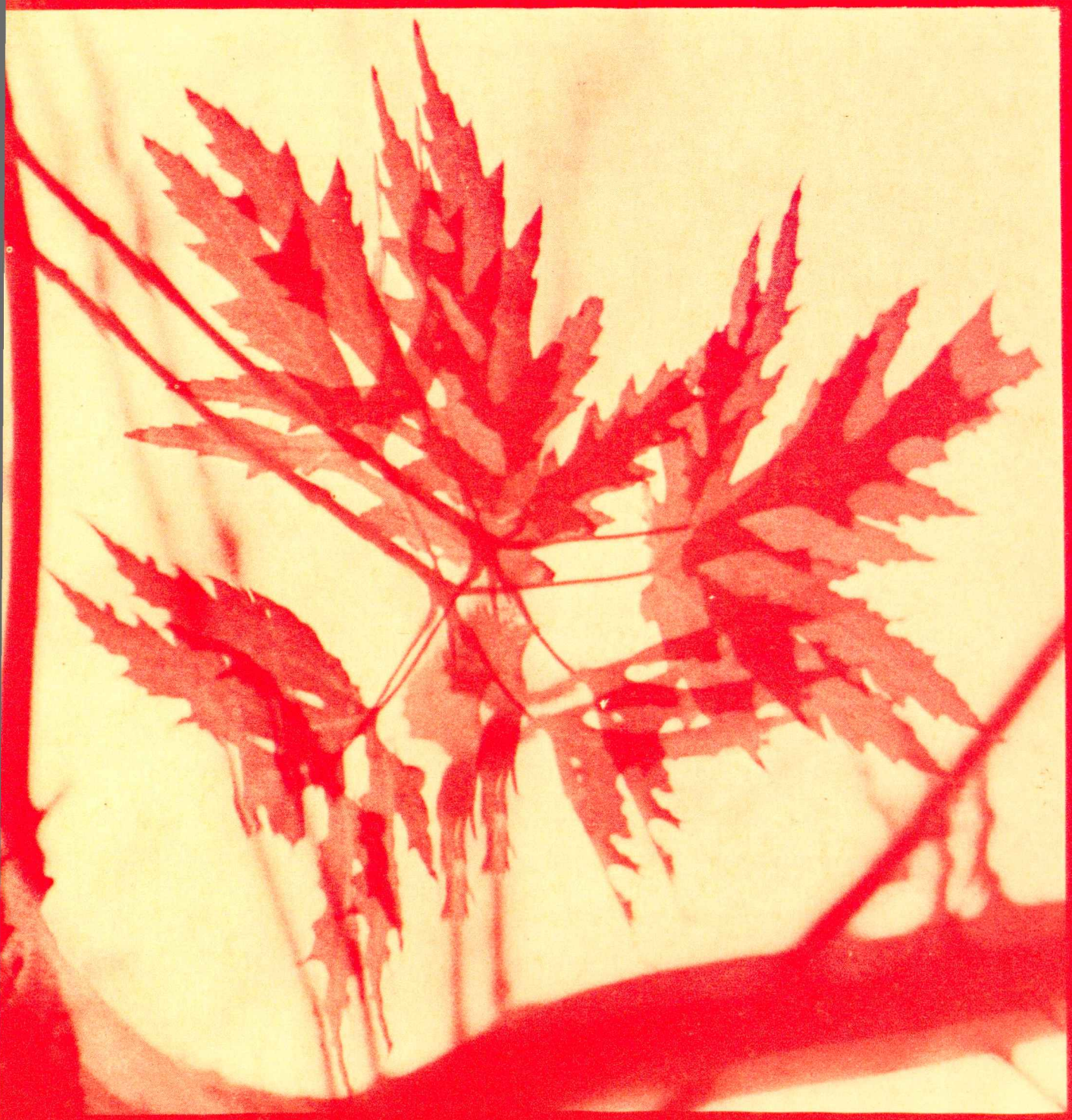

1982 7

ATEITIS 1982 7

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas.

Eilėraštis — V. Šlaitas 221
Neigiami reiškiniai kylantys iš vyro tradicinio vaidmens –Dr. Aldona Grinienė.... 222
Paskutinės tvėrimo dienos — I. Joerg 229
Ateitininkiška krikščionybė — V. Bagdonavičius 232
Jurgis Anysas — fotografijos 234
Lietuviškų parapijų metai ir jų vykdymas 238
Nerima Narutė — Poezija 239
STUDENTAI: Susitikimas — L. Palubinskas 240
Loreta — Poezija 242
ATŽALOS: Jaunių veikla 244
A. a. prof. dr. Balys Paliokas 249
Tėtis — A. Vygantienė 250
LAIŠKAI 251
VEIKLA 252
KREIVOS ŠYPSENOS 263

Šį numerį redagavo Aldona Zailskaitė. Išdėstė Aldona Zailskaitė ir Jonas Kuprys. Nuotraukos: J. Anysas: (viršelis), 221, 229, 230, 231, 234—237, A. Grigaitis: 223, 224, 227, K. Norvila: 242, A. Zailskaitė: 243, K. Veselkaitė: 244, 252, 253, 261, H. Šatinskas: 258, J. Kuprys (262), K. Trimakas (263).

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave, Apt. 409, Forest Park, IL 60130, USA. Telef.: 312-366-2446.
Redaktoriai: adv. Saulius Kuprys, Edis Razma (studentų nr.), Rima Sidrienė ir Aldona Zailskaitė.
Redakcijos nariai: dr. Roma Kuprienė, Jonas Kuprys, Vida Kuprytė ir dr. Linas Sidrys.
Rankraščių kalbą taiso J. Masilionis. Viršelio antraštė Jono Kuprio

Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Telef.: 312-434-2243.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija.
Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois. © 1982 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserved.

Dabar kiekvienas skersgatvis paženklintas
geltonu antspaudu.
Virš miesto
geltono aukso blizgesys.
Tai saulė.
Ir tykiai krenta rudenio pasaulyje
pirmieji buvusių svajonių lapai.

O man ruduo yra auksinis burbulas.
Ir gal ne burbulas.
Gal tiktai lengvas taktas.
Ir tykiai krenta rudenio pasaulyje
pirmieji buvusių svajonių lapai.

Vladas Šlaitas
iš knygos
Nesu vėjo malonėje

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]DO
B[illegible]TEKA

NEIGIAMI REIŠIKINIAI, KYLANTYS IŠ VYRO TRADICINIO VAIDMENS

Dr. Aldona Grinienė

Žmogaus lytis turi didelės įtakos į jo auklėjimą ir formavimą į tinkamą visuomenei asmenį. Berniukas yra auginamas labai skirtingai nuo mergaitės tam, kad jis atitiktų vaidmenį, kuris yra reikalaujamas iš vyro. Tas vaidmuo rišasi su jo užduotimis, kurių tų laikų civilizacija iš jo reikalauja.

Norint surasti šių rolių vystymosi pradžią turim grįžti į gilią senovę, kuomet žmogus atsirado šioj žemėj. Urviniai žmonės buvo pirmieji lyties vaidmens skirtumų kūrėjai. Vyrai ėjo vienokias pareigas šeimoj bei genty, moterys kitokias. Tos pareigos rišosi su biologiniais skirtumais: moterys gimdė ir prižiūrėjo vaikus; negalėdami to atlikti, vyrai ėjo kitas pareigas, būtent maisto parūpinimo ir namų apsaugos nuo žvėrių ir įvairių gamtos reiškinių. (Su laiku fizionomijos skirtumai išryškėjo nuo šių skirtingų pareigų evoliucijos procesu. Tie skirtumai dar ir dabar pasireiškia, būtent ūgio skirtume ir rankų raumenų didume.) Tad čia ir randame vyrų rolės pradžią. Berniukai nuo kūdikystės buvo auklėjami tam, kad tiktų maisto parūpinimo ir apsaugos darbams. Jie buvo smarkiai spaudžiami išvystyti savyje drąsą, būti veržlūs bei kovingi ir nesibauginti skausmo, pavojaus, ir net mirties. Šitokie bruožai buvo reikalingi, nes vyrai turėjo kovoti prieš žvėris medžioklėj, turėjo išplaukti į pavojus jūrose ir apvaldyti gamtos reiškinius.

Drąsa ir veržlumas buvo labai vertinami tose civilizacijose. Su laiku buvo išrasti visokie būdai įrodyti tą drąsą kitiem. Berniukas turėjo pereiti egzamininius ritualus, kad būtų priimtas į vyrus. Tie ritualai pagaliau išsivystė į rungtynes bei kovą prieš kitus. Neužteko rungtis individui prieš individą, prireikėjo visai grupei parodyti savo vyriškumą. Tokiu būdu atsirado reikalas kariauti su kitomis gentimis ir, su laiku, net su kitais kraštais. Tad „vyriškumo" vaidmuo, kuris prasidėjo kaip priemonė pasiekti tikslą, tapo tikslu.

Visose civilizacijose nusižengimas prieš nustatyto „vyriškumo" elgesį buvo smarkiai baudžiamas. Ta bausmė pasireikšdavo įvairiais būdais, pradedant pašaipa ir baigiant mirtimi. Skaudžiausia pašaipa berniukui buvo ir tebėra jo palyginimas su mergaite. „Nebliauk, kaip boba", „bailys kaip mergaitė", „eik po mamos sijonu" ir t.t. Skirtingos kultūros turėjo ir tebeturi savus būdus berniukam nubaust, jei jie neatitinka „vyriškumo" nuostatų. Tad berniukai, nenorėdami būti vienaip ar kitaip baudžiami, nuosekliai išmoksta ir laikosi tų nuostatų.

Dabartiniais laikais sūnų įstatymas į vėžes yra atidžiai abiejų tėvų vykdomas. Jiems svarbu paruošti savo vaiką taip, kad jis gyvenime galėtų savarankiškai tvarkytis ir kad jam negrėstų joks pavojus. Tėvai supranta, kad civilizacija netoleruoja tų, kurie išeina iš nustatytų ribų. Patys savo tėvų bei visuomenės įstatyti į tinkamas vėžes, jie irgi turbūt nėra suabejoję jų teisingumu. Yra daryta įvairių tyrinėjimų sekant auklėjimo procesą, ruošiant berniukus būt vyrais. Rezultatai rodo, kad berniukai traktuojami nuo pat kūdikystės kitaip negu mergaitės. Juose puoselėjama drąsa ir veržlumas, bet netoleruojama nei baimė, nei jautrumas. Rasta, kad berniukai nešiojami ir kilnojami grubiau. Kai jie verkia, jie paliekami verkti ilgiau tam, kad nebūtų „lepūnėliai". Motina berniuką anksčiau atsuka nuo savęs į aplinką negu mergaitę. Vienam eksperimente psichologai paėmė kūdikius ir vieniem žmonėm pristatė juos kaip berniukus, o kitiem kaip mergaites. Rezultatai išėjo kaip numatyti: tas pats kūdikis buvo traktuojamas visai skirtingai, kai suaugę manė, kad yra berniukas („koks tu didelis, stiprus, būsi sportininkas ir t.t.) negu tada, kai manė, kad mergaitė („kokia tu mažytė, gražutė, švelnutė"). Televizijos programoj reklamuojant vystyklus, kai kalbama su

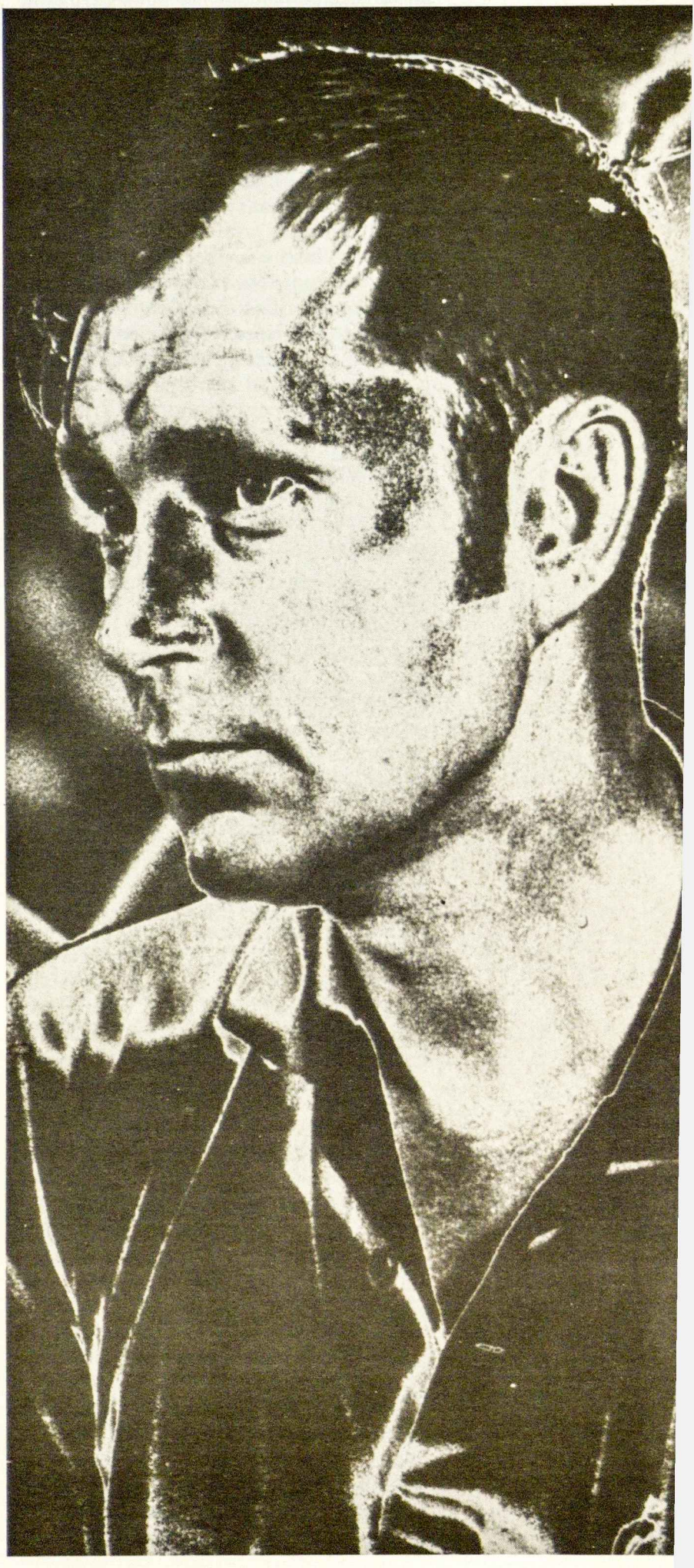

berniuku, į jį kreipiasi lyg į biznierių, kai su mergaite, lyg į kino gražuolę. Kuomet berniukai pradeda vaikščioti, jie daug daugiau paleidžiami tyrinėti savo pasaulį negu mergaitės. Berniukuose agresyvumas ir narsumas yra puoselėjami. Išreiškę šias savybes, jie yra giriami ir skatinami toliau taip elgtis. Mergaitėse agresyvumas yra paprastai neskatinamas; jos yra auginamos būt bailesnėm, taikingesnėm ir nenarsiom.

Žaislai, perkami sūnums, taip pat atitinka jų „vyriškumą". Jiems duodami kieti, kampuoti, judantys ir abstraktumo polinkius vystantys daiktai. Žaisdami, vaikai išmoksta gyventi, ir užtat berniukai bežaisdami grubiais, mechaniniais objektais, išmoksta ir į pasaulį atsinešti panašiais būdais. Mergaitėms yra paliekama jautrumo, švelnumo, ir reagavimo į kitų žmonių jausmus išvystymas. Net ir per žaislus berniukuose yra puoselėjama agresyvumas, jausmų ignoravimas ir ieškojimas malonumo daiktuose, o ne žmonių taikiuose santykiuose. Jų santykiai su žmonėmis yra sau tarnaujantys.

Mokyklinio amžiaus vaikui tęsiamas tas „vyriškinimo" procesas. Jam pradedant darželį ar pirmą skyrių, yra neleidžiama bijoti ar tą baimę rodyti. Jis yra gėdijamas už ašaras. Jam einant į mokyklą, gresia kasdieninis pavojus būt iššauktam į dvikovą su kitu berniuku įrodyt savo drąsą. Ne vienas iš mano pacientų vyrų yra man pasakoję apie šią baimę ir gėdą. Daug pajuokos ir skausmo yra iškentę jaunuoliai vardan to „vyriškumo". Mes visi galim prisiminti asmeniškai matytus pavyzdžius berniukų, kurie mūsų augimo metais neatitiko „vyro" standarto. Dažnai mes patys iš jo juokėmės, nuo draugystės kratėmės ir gal net aršiau su juo elgėmės.

Ne retai mokslo pasirinktoji šaka yra išplaukus iš šio „vyriškumo". Berniukam yra daugiau priimtina „griežtieji" mokslai

mūsų visuomenėj. Menas, grožis, žmonių problemos yra „bobų“ interesai. Gink Dieve, jei sūnus pasirinktų baletą ar net muziką. Tėvai labai dėl to pergyvena; viena, kaip jis išsilaikys, nes vedęs turės gi šeimą išlaikyti, o antra, čia labai nevyriška prieš kitus. Reiškia, berniukams atimama daug galimybių išvystyti savo talentus, beruošiant juos šeimos pareigoms. Tai gerokai primena urvinių laikų berniukų ruošimą šeimoms išlaikymo pareigoms. Ilgainiui toks berniukas išauga gerokai sužalotas. Jis veikia daugiausia protu, jausmus yra užslėpęs, ir santykiauja su kitais gan paviršutiniškai. Jis tvarko savo gyvenimą taip, kad neprasižengtų su vyriškumo dėsniais ir nesupranta, kad jo žmogiškumui nebuvo leista pilnai išsivystyti.

Mokslininkai yra radę, kad viena tradicinio auklėjimo pasėkmė yra vyrų nesugebėjimas sukurti artimos draugystės su kitais vyrais. Jei paklausi praeinančio bet kurio vyriškio, ar jis turi draugų, tikriausiai, kad atsakys teigiamai, bet jei paklausi, kuo rišasi ta jų draugystė, daugumas pasakys, kad kokiu nors užsiėmimu. Atrodo, lyg nežinotų, ką tai reiškia turėti draugą tik dėl artimumo, idėjų, ar dėl savo vidaus pasidalinimo. Vyrui sunkoka atvirai save atskleisti kitam vyrui. Jausmų išreiškimas vyrams yra svetimas. Vienintelė vieta, kur pamatysi vykstant gan atvirą pasikalbėjimą — tai smuklė. Įdomu paklausti, kodėl vyrai taip mielai linksta prie gėrimo. Viena tai aišku — gėrimas visuomet buvo laikomas vyrišku užsiėmimu ir dažnai jaunuoliai tai darė, sekdami tėvo ar kito vyro pavyzdžiu. Bet prie viso to atsiranda dar ir kitas paaiškinimas, būtent, kad smuklėj vyrai randa draugiškumą, broliškumą ir ten jiems yra leidžiama išsipasakoti, vienas kito išklausyti, ir aplamai savo jausmus kitiems atverti.

Paprastai gyvenime vyrams yra įskiepyta didelė baimė pajusti kokius švelnesnius draugiškus jausmus kitiems vyrams. Paliesti kitą artimiau juos baimina. Ypač Amerikoje yra išsivysčius homofobija. Kitose kultūrose draugavimas tarp vyrų yra skatinamas ir gerbiamas. Jis atneša daug džiaugsmo ir išbalansuoja vyro „daiktinį“ pasaulį. Lietuviai vyrai parodo savyje abu polinkius. Kai kurie atsispiria šio krašto pažiūroms ir leidžia sau išvystyti artimas draugystes. Bet yra ir daug tokių, kurie neatsilaiko prieš šių laikų auklėjimą ir labai baidosi sudaryti bet kokias artimas bičiulystes su kitais.

Negalėdami savęs atskleisti, užsidary-

7

dami vis daugiau ir daugiau savyje, jie metasi smarkiau ir smarkiau į savo darbą. Jie santykiauja su kitias tik pagal fragmentuotas funkcijas, kurias tie žmonės jiems atlieka. Pagal psichologą Goldberg, jie yra kaip mašinos, riedančios be stabdžių ir sustojančios tik tada, kai atsimuša ir sudūžta fiziškai ar dvasiškai. Pagal jį, mūsų visuomenė yra pilna vyrų, kurie gyvena kaip vienišos salos, pasiekę karjeros aukštumas, nerasdami žmonių, kurie dalintųsi su jais tais atsiekimais, bijodami pasitikėti kitais, nežinantys ko nori, ką jaučia ir atsisakę pažvelgti giliau į save, bijodami sužinoti ir pasikeisti.

Jei „vyriški" vyrai nesugeba turėti žmogiškai pilnų santykių su vyrais, tai tuo labiau jie to nesugeba įvykdyti su moterimis. Berniukams moteris yra paslaptingas fenomenas. Ji tokia ir lieka jiems užaugus. Jie nuo pat mažens yra gundomi moters paslaptingumo ir taip pat ja bauginami. Ji yra jų „laimės šaltinis" ir „velnio gundytoja". Užtenka tik paskaityti visokių religijų įstatymų knygas, kad suprasti moters paskirtį vyrui. Psichologų yra rasta, kad moteris figūruoja arba kaip seksualinis objektas, arba kaip meili prižiūrėtoja ir šeimos židinio kurstytoja. Kaip ir visada taip ir dabartiniais laikais ji yra arba „Nekaltoji Mergelė" arba „Marija Magdelena". Jos kūnas yra naudojamas parduoti bet ką šiame krašte. Ji yra saržuojama kaip durna blondinė, švelnioji motinėlė, arba bova. Jos žmogiškumas nėra parodomas ir matomai vyrams labai neprieinamas.

Moters lytiškumas per amžius buvo vyrų nuosavybė ir labai dažnai berniukai yra mokomi iš tokio taško su mergaitėm elgtis. Savo tarpe, jie giriasi savo pergalėm ir yra labai nepatenkinti, jei tom pergalėm yra pastojamas kelias. Iš toliau žiūrint, atrodytų, kad vyrai užtat yra laimėtojai lytiniuose reikaluose su moterim. Bet pažvelgus iš arčiau pasirodo kiek jie yra šitokios galvosenos apgauti. Kadangi jiems nesuprantamas švelnus jausmų išreiškimas, kadangi jautrumas, glamonėjimas, ir glostymas buvo nuo jų pašalintas dar kūdikystėj, jie neturi pakankamai būdų pajusti fizinį artumą išskyrus per lytinius santykius. Jiems nesuprantamas moters noras tik apsikabinus pasėdėti ar pasikalbėti, ar tik truputį švelniai pasiglamonėti. Rasta, kad vyrai (Masters ir Johnson, 1971) naudoja tuos visus švelnius poelgius tik kaip priemonę prieiti prie tikslo, būtent prie orgazmo. Vyrai neranda, kad švelnus artimumas gali būti pats savyje tikslas. Dažnai žmonos jaučiasi

išnaudotos. Jos visai nesupranta tokio vyro elgesio ir kadangi apie tai nekalbama, daugelis porų tyliai kenčia tą nepasitenkinimą.

Vyrams jų lytiškumas yra parodomas daug konkrečiau negu moterims. Pas moteris lytiškumas susieina su meilės jausmais ir tų jausmų išreiškimu, o vyrai dažnai pasisako, kad jie tai gali gan lengvai atskirti. Pornografijos leidiniai liudija šį teigimą. Per visus laikus tai buvo vyriškumo simbolis — moterį traktuoti kaip vyro galios ir malonumo objektą. Dabartinių laikų pornografija yra perėjus iš erotikos ribų į žiaurumo ir jėgos sferą. Vyro lytiškumas tiek yra nužmogintas, kad jis mokomas, jog jėgoj ir kito kankinime jis tegali rasti seksualinį malonumą. Toks sutapatinimas jėgos ir žiaurumo su lytiniu išsireiškimu atima iš jaunuolio jo normalų lytiškumą. Vien šiam krašte yra 250 leidinių, kurie rodo vaikų naudojimą vyrų lytiniams poreikiams. Švedijoj klesti imigracijos agentūra, kuri užsiiminėja mažų vaikų atvežimu Europos vyrų malonumui. Tie vaikai būna iš trečiojo pasaulio kraštų. Ši tragedija paliečia ne tik tuos, kurie yra naudojami bet ir išnaudotojus. Daugelis tų žmonių yra garsūs pareigūnai, biznieriai ar turtuoliai. Jie visi nesupranta savo pilno seksualinio potencialo ir naudoja jį labai siauroj, nužmoginančioj formoj.

Vyrams yra aiškinama, kad jėgoj glūdi jų vyriškumas. Kaip primityvūs vyrai, jie turi būti nugalėtojai. Berniukai gąsdinami neparsivežti žmonos, kuri yra ryžtinga ar kuri savo protu vadovaujasi. Jiems sakoma, kad tada jie „po jos padu sėdės“ ar bus „iškastruoti“. Reiškia, vyrams yra sakoma, kad jų galia randasi ne juose pačiuose, bet moterų silpnume. Jei moteris stipri, vyras jau nėra stiprus. Šioj klaidingoj logikoj ir glūdi didžiausias nusižengimas prieš vyrus — jiems atimama jų pačių galia ir atiduodama į moterų rankas.

Deja labai retai kas tą logiką persvarsto ir jos atsisako. Užtat vyrui yra lengviau bendrauti su moterim kaip su gražiu padaru, kuris teikia daug malonumo, bet negresia jo vyriškumui, negu kaip su pilnu žmogum.

Darbe vyrams yra sunku bendradarbiauti su moterimis kaip su tikrom kolegėm. Jie bijo, kad jei jos bus kompetetingos kaip ir jie, tai reikš, kad jie patys jau ne taip labai aukštai stovi. Staiga jiems grįžta ta baimė, kuri vaikystėj buvo įskiepyta, kad berniukui yra didžiausia gėda jei mergaitė laimi prieš jį. Tie jausmai įdiegti taip anksti, kad vyrai dažnai jaučiasi bejėgiai prieš juos racionaliai kovoti ir užtat jie kovoja prieš moteris.

Darbe, kaip „management“ konsultantė, labai dažnai susiduriu su šiuo fenomenu. Bet kokio profesinio lygio vyrams yra labai sunku su moterimis bendradarbiauti kaip su kolegėm. Jie pirmiau peržvelgia jos grožį, jos moterišką priėjimą prie jų, ir tik tuomet, kaip per filtrą, leidžia sau kreipti dėmesį į tai, ką ji sako. Vyras mielai kalba su patrauklia moterim visokiom temom, bet jei ji paliečia jiems abiems žinomą profesinę temą, jis tuojau randa reikalą parodyti savo žinių pranašumą, pasirodyti autoritetu ir, gink Dieve, neprileisti, kad ji geriau ką nors žinanti. Vienas tokio elgesio pavyzdys įvyko prieš keletą metų, vieniems seniems universiteto pažįstamiems smagiai šnekučiuojant. Vienas vyras daug vis komplimentų vienai moteriai sakė ir visokiais būdais mėgino ją suvilioti. Tas žaidimas ėjo neblogai tol kol ji su dideliu džiaugsmu jam pradėjo pasakoti, kad rašanti profesinę knygą. Tuomet jis pamiršo visus gražius ir meilius žodžius ir jai šovė, „O ką jau tu apie tai nusimanai?“ Mat knyga palietė jo sritį ir jis nebuvo nieko parašęs, o čia atsirado moteris, kuri tai padarė.

Nesugebėjimas sueiti į pilnesnę žmogišką draugystę tarp vyro ir moters yra žalinga abiems. Žmonos man dažnai pasipasakoja kaip jos trokšta artimo santykiavimo su savo vyrais. Jos nenori būt traktuojamos tik kaip šeimininkės ar meilužės. Jos nori kartu kurti šeimos pasaulį, dalintis jo gėrybėm ir bėdom, padėti vyrui nešti ekonominę atsakomybę už šeimos išlaikymą ir turėti draugą. Jų vyrai, su manim kalbėdami, visai nesupranta ko jos nori. Jie skaito, kad jie atlieka savo pareigą uždirbdami duoną ir aprūpindami šeimyną materialiai. Reiškia, šeima nėra dalinimosi ir artimumo tvarinys, o tik rolių bei uždavinių atlikimas. Aukštas procentas vedusių vyrų ieško malonumo ir draugystės su kitomis moterimis, o jų žmonos su kitais vyrais. Aferos dažnai išsivysto tik dėl to, kad šeimoj nėra to artimumo ir partneriai tikisi tai surasti kitur. Deja, mano klinikinis darbas parodo, kad ir ten jie to artimumo neranda. Intymumas, draugystė, artimumas ir kito supratimas glūdi pačiam savyje, o ne kitame partneryje.

Vyrams yra labai svarbu peržvelgti savo elgesį su moterimis ir pradėti su jomis bendrauti kaip su pilnais žmonėmis. Tokiu būdu, abu vedę žmonės gali pagaliau atgauti savo pilnateisį žmogiškumą ir atsi-

kratyti tos amžinos baimės, kurią vyrams įskiepijo visuomenė, beformuodama juos į „vyriškus" padarus. Žmonos gali vyrams padėti, nereikalaudamos iš jų tipiško vyriško elgesio. Jos turi pačios pradėti gyventi kaip pilnateisiai asmenys ir atsisakyti žaisti „moteriškus" žaidimus. Jos turi rasti drąsos kreiptis į vyrą tiesiai, išreikšdamos savo nuomonę ir išklausydamos vyro nuomonės be manipuliacijos.

Šeimose vaikams yra labai svarbu būti auklėjamiems abiejų tėvų. Vieno kurio tėvų auklėjimas duoda vaikui labai iškreiptą pasaulėžiūrą. Dažnai vyrai, atlikdami šeimos aprūpintojo pareigas, visai atsisako auklėtojo pareigų. Jie dirba ilgas valandas, grįžę namo pavalgo ir, atsiskyrę nuo šeimos, žiūri televiziją, dirba visuomeninį darbą, ar pramogauja. Taip elgdamiesi, jie nuskriaudžia ne tik vaikus, bet ir patys save (Lovett, 1981). Didelis atpildas už įdėtas pastangas yra džiaugimasis to darbo vaisiais, kurį vaikai suteikia tėvams. Jiems natūralu į tėvą tiesti savo rankutes, sudaryti intymumą su juo, jam suteikti šilumą su savo meile, ar jo klausinėti apie pasaulį, jį apkabinti ar jam papasakoti savo vargus bei svajones. Iš jo jie gauna žinių, susidaro pilnesnį ir teisingesnį pasaulio vaizdą ir randa jaukumą. Vyrams, kuriems yra sunku pasitikėti kitais vyrais, kurie bijo bendrauti su moterimis kaip su pilnateisiais žmonėmis, vaikai gali suteikti tą užuovėją, kurioje saugu išreikšti savo jausmus ir pajusti kitų.

Aktyviai auklėjantis tėvas gali padėti savo sūnums išvystyti žmogiškąsias vertybes, tai yra, stiprumą ir silpnumą, drąsą ir baimę, jautrumą ir protą, kūną ir sielą, švelnumą ir griežtumą *vien tik savo pavyzdžiu.* Tokiu būdu jo sūnūs sugebės atsilaikyti prieš jų nužmoginimą, kai visuomenė bandys ant jų uždėti „vyriškumo" pančius. Dukroms jis padės, atskleisdamas drąsos ir ryžtingumo pasaulį. Jis joms padės išsivystyti į energingas bei savistoves moteris, kurios nebijos nei mylėti, nei drąsiai gyventi, kurios tikės į savo teises siekti užsibrėžto tikslo be atsiprašinėjimo ar pataikavimo.

Tėvas, norėdamas aktyviai reikštis savo vaikų auginimo pareigose, gali tai pradėti daryt po truputėlį. Daugeliui tos pareigos bus neaiškios ir bus pagunda jų atsisakyti. Tokiom abejonėm atėjus nereikia pasiduoti. Reikia atsiminti, kad pačių tėvas, elgdamasis pagal savo laikų vyriškumo modelį, jiem nepaliko labai tinkamo pavyzdžio kaip būt aktyviu tėvu. Svarbu nepasiduoti po vieno kurio nepasisekimo ir turėti kantrybės išvystyti ir išugdyti tai, ko trūksta. Patartina įdomautis vaikų auklėjimo knygom, susipažinti su vaikų brendimo laikotarpiais ir, bendrai, truputį pasiruošti žmogaus vystymosi srity. Daugeliui tėvų tos temos ir mokslai bus visiškai nauji. Mano pacientai, kurie tai yra pradėję praktikuoti, pasakoja, kad tame randa pasitenkinimą ir su savo vaikais yra sudarę daug glaudesnius santykius. Jie su žmona įdomiai dalinasi vaikų naujais pokštais bei atsiekimais. Patys darbe jaučiasi daugiau

kaip žmonės, nejaučia šeimos, kaip didelio jungo naštos.

Vienas iš žalingiausių pasėkmių vyrams, kurie gyvena „vyriškumo" vėžėse, yra sveikatos palūžimas. Vyrai miršta apie dešimt metų anksčiau už moteris. Jų mirtingumas po 65 m. yra 1 iš 650; tuo tarpu moterų yra 1 iš 1,000. Jie, gyvendami pagal vyriškumo modelį, savo sveikatai labai kenkia. Sveikatos ir ilgo gyvenimo paslaptis yra išbalansuotas gyvenimo būdas. Tai reiškia mokėti dirbti ir juoktis, tai reiškia pripažinti visas savo žmogiškas dalis, k.t., protą, kūną ir jausmus bei sielą. Vyrams, vardan subrendimo ir atsakomybės nešimo, juokas yra gerokai apslopinamas. Jiems bendrai neleidžiama rodyti jausmų, o kūno priežiūra taip pat skaitoma nevyriška. Kiek kartų girdi: „A, ko aš čia pas tuos daktarus vaikščiusiu, tai tik bobos tą daro". Pagal Goldberg, vyrai negali nei gyventi, nei mylėti net nei numirti kaip žmonės; jie tai turi atlikti kaip „tikri vyrai". Tik pagalvokim kiek daug pagarbos mes rodom sportininkams, kurie, sužeisti, iš žaidimo aikštės patys išeina, nerodydami skausmo; ar net tiems, kurie po sužeidimo tuojau vėl grįžta į aikštę. Dažnai išgirsti komentuojant: „Ot, tai vyras". Vyrai su pasididžiavimu pasakoja, kad ėjo į darbą nors ir karščio turėjo.

Nešdami visą šeimos ekonominio gerbūvio atsakomybę, jie jaučiasi labai spaudžiami (*stressed*). Gydytojai randa, kad čia ir glūdi daugelio ligų priežastis. Tas spaudimas yra sveikatos priešas. Negalėdami atsisakyt nors ir iš labai nemėgiamo darbo, neturėdami galimybės savo jausmų kam išlieti, neprižiūrėdami savo kūno persivalgymu, rūkymu bei pasigėrimu, vyrai krenta, pakirsti širdies ar kraujo indų ligų. Nemokėdami palinkt po gyvenimo našta, vyrai lūžta. Filosofas Lao-ce gilioj senovėj yra pasakęs tai, kas dabar yra labai pritaikoma:

Visa gyvenanti augmenija yra lankstoma tol, kol mirtis tai pakeičia.

Tad vyrai, kurie yra nelankstūs yra mirties giminaičiai;

Vyrai, kurie išlieka lankstūs, yra gyvenimo giminaičiai".

Kad pastoti pergreitai mirčiai kelią, vyras turi paimti savo gyvenimą į rankas ir pakeisti daug jam žalingų įpročių. Pirmiausia, jis turi atsikratyti baimės būti apšauktu „nevyrišku" dėlto, kad savo sveikatą prižiūri ar kad nevaro savęs dirbti kaip juodo jaučio, ar kad prisipažįsta baimės jausmą. Jis turėtų sudaryti sau tokias gyvenimo sąlygas, kad galėtų daugiau juoktis, švelniai mylėti, džiaugtis vaikų pokštais ir gyvenimu. Taip pat svarbu susibičiuliauti su kitais vyrais ir gyventi su žmona kaip su drauge, su kuria galima dalintis atsakomybę už būvį, kuri gali suteikti jam pasididžiavimo savo pačios atsiekimais, ir su kuria gali eiti per gyvenimą, dalindamasis vargais ir džiaugsmais. Vyrai turi susigrąžinti savo gyvenimą sau, turi susikurti jį tokį, kad jų žmogiškosios savybės klestėtų ir kad jie pasijustų šio pasaulio ir visatos nariai.

Bibliografija

Vance Packard, *Sexual Wilderness,* New York, Van Rees Press, 1968.

Pamela Butler, *Self-Assertion for Women,* San Francisco, Harper & Row, 1976.

Laura Lederer, *Take Back the Night,* New York, Wm. Morrow & Co., 1980.

Herb Goldberg, *The New Male,* New York, Signet Books, 1979.

Letty Cottin-Pogrebin, *Growing Up Free,* New York, McGraw-Hills, 1980.

Rollo May, *Man's Search for Himself,* New York, Dell Publishing Co., 1953.

Jessie Bernard, *The Female World,* New York, Free Press, The Macmillan Co., 1981.

Albert Ellis and Robert Harper, *New Guide to Rational Living,* Hollywood, Melvin Powers, Wilshire Book Co., 1975.

Eric Ericson, *Identity, Youth, and Crisis,* New York, W. W. Norton & Co., 1968.

David Viscott, *Language of Feelings,* New York, Arbor Publishing House, 1976.

Eric Berne, *Beyond Games and Scripts,* Grove Press, 1976.

Richard B. Sturat (ed.) *Behavioral Self-Management,* New York, Brunner-Mazel, Inc., 1977.

Jerry Greenwald, *Creative Intimacy,* New York, Simon & Schuster, 1975.

Kutash-Schlessinger Assoc., *Handbook on Stress and Anxiety,* San Francisco, Jossey-Bass Publishers, 1980.

Ashly Montague, *Natural Superiority of Women,* New York, Collier Publications, 1974.

Mary McClure Goldberg and Robert L. Goldberg, *Changing Lives Through Redecision Therapy,* New York, Brunner-Mazel Inc., 1979.

Bernie Zilbergeld, *Male Sexuality: Guide to Sexual Fulfillment,* Boston, Little Brown & Co., 1978.

Ray Lovett, "Fathers: Will I Be Man Enough?" *Washington Post,* June 19, 1981.

Harry Levinson, "On Executive Suicide," *Harvard Business Review* 53:118, July 8, 1975.

Julie R. Heiman, "Psychology of Erotica: Woman's Sexual Arousal," *Psychology Today,* April 1975, p. 91.

PASKUTINĖS TVĖRIMO DIENOS

Irena Joerg

Pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę, bet po daugelio milijonų metų, žmogus pasijuto užtenkamai išmintingas.

Jis prabilo: „Kas kalba čia apie Dievą? Savo ateitį paimsiu į rankas aš pats". Jis tą ir padarė.

Ir prasidėjo paskutiniųjų septynių dienų kūrimas.

Pirmosios dienos rytmetį, žmogus nusprendė tapti laisvu. Ir geru. Gražiu ir laimingu. Daugiau nebebūti Dievo tvėrinys, bet pats vienas Žmogus. Ir kadangi jis turėjo ką nors tikėti, jis tikėjo į laisvę ir laimę. Į pažangą ir valiutą. Į planavimą ir savo paties saugumą. Tad savo apsaugai, jis supylė po kojomis stiprų fundamentą, pripildytą raketomis ir atominiais sproginiais.

Antrą dieną,
industrijų vandenyse užduso žuvys.

O dėl chemiškų fabrikų, nuo dujų žuvo paukščiai, kurie buvo skirti vabzdžiams sunaikinti.

Žuvo ir kiškiai laukuose nuo benzino debesų iš greitkelių.

Išlepinti šuneliai prisibaigė nuo gražiai raudonos spalvos dešroje.

O silkės nuo alyvos jūroje ir nuo atmatų okeano dugne.

Nes atmatos buvo aktyvios.

Trečiąją dieną,
sudžiūvo žolė laukuose ir lapai ant medžių.
Samanos ant uolų ir gėlės ir vaisiai soduose.
Nes Žmogus klimatą patsai gamino.
Jis dalino lietų pagal tikslų planą ir buvo tik maža
apskaičiavimo klaida, o kai ji buvo surasta, lietaus
indai jau gulėjo gražiųjų upių sausam dugne.

Ketvirtą dieną,
iš keturių, žuvo trys milijardai žmonių.
Vieni nuo ligų, kurias Žmogus pats išsiaugino. Nes kažkas pamiršo uždaryti indus, kurie buvo skirti sekančiam karui. Ir jokie vaistai nepadėjo. Jie turėjo seniai veikti grožio gaminiuose arba mėsos produkcijoje.
Kiti žuvo iš bado, nes jų dauguma laikė paslėpę raktus nuo javų aruodų.
Mirė ir meilė, su kuria Žmogus mėgo save puošti. Nes kažkas, nuotaikos pagautas, ėmė svaidytis aštriais akmenimis. Ir užmušė ją.
Po to jie prikaišiojo Dievui, kurs buvo skolingas jiems laimės.
Nes jis buvo juk mylintis Dievas.

Penktąją dieną,
paskutinieji žmonės paspaudė raudoną mygtuką, nes jie jautėsi esą persekiojami.
Degė kalnai, išgaravo vandenynai.
Miestuose betoniniai griaučiai riogsojo pajuodę ir rūkstantys.
Dangaus angelai matė kaip mėlyna planeta raudonai sužėrėjo, po to įgavo nešvarią rudą spalvą ir pagaliau pelenais supilkėjo.
Ir dešimčiai minučių, angelai nutraukė savo giedojimą.

Šeštą dieną
šviesa dingo. Pelenai ir dulkės apgaubė saulę, mėnulį ir žvaigždes.
Raketų bunkeryje sunyko ir paskutiniai, dar išsilaikę virtuvės tarakonai.
Nes ir jiems, išsiplėtęs karštis buvo neįmanomas.

Septintą dieną buvo ramu. Pagaliau.
Ir žemė suniokota ir tuščia. Visiška tamsa viešpatavo išdžiūvusios žemės giliose spragose.
O Žmogaus dvasia, tarytum mirties vaiduoklis, klaidžiojo viršum chaoso.
Tačiau pragariškai gilioje bedugnėje, buvo įtemptai pasakojama apie
Žmogų, kurs savo ateitį pats buvo paėmęs į savo rankas.
Ir baisus juokas sklido aukštyn iki angelų chorų.

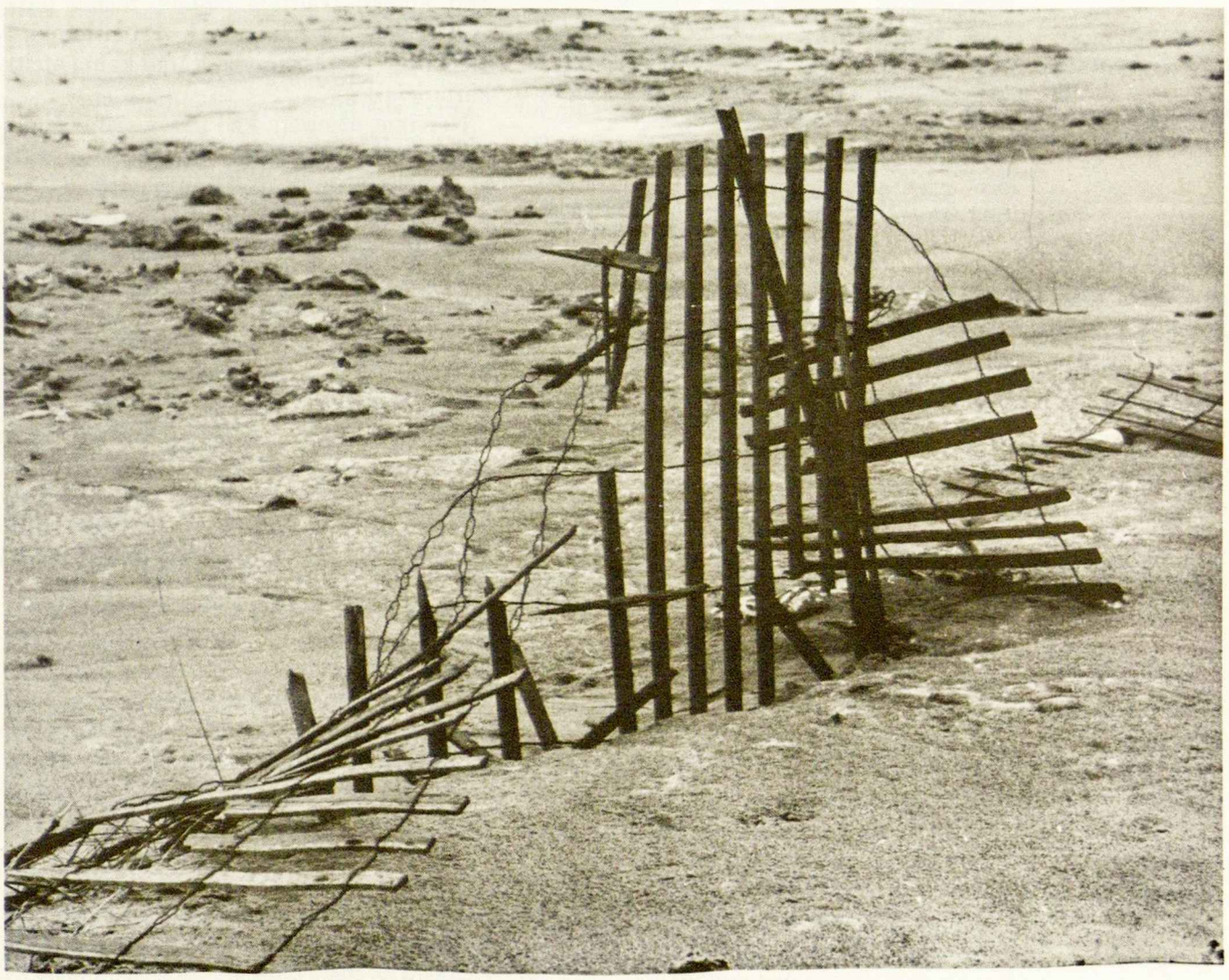

ATEITININKIŠKA KRIKŠČIONYBĖ

Vytautas Bagdanavičius, MIC

„... ateitininkija paskatino į krikščionybę žiūrėti kaip į ateitį kuriančią jėgą".

Pažvelkime šiandien į ateitininkiją, kaip į religinį sąjūdį. Į tai skatina mus 70 metų ateitininkijos sukaktis. Ar yra pagrindo žiūrėti į ateitininkiją, kaip į religinį sąjūdį ir, jei taip, kokia yra jo vertė?

Žvelgiant į Lietuvos religinį gyvenimą šiame šimtmetyje, tenka pastebėti, kad ateitininkija padarė didelės religinės įtakos ne tik pasauliečiams inteligentams, ne tik visai visuomenei, bet ir dvasiškijai. Nepriklausomybės pradžioje ateitininkai studentai suteikė lietuviškai krikščionybei naują veidą. Tą naują veidą galima bandyti aptarti įvairiais būdais, tačiau pats ryškiausias bus pasakyti, kad ateitininkija paskatino į krikščionybę žiūrėti kaip į ateitį kuriančią jėgą.

Nereikia užmiršti, kad praėjusiame šimtmetyje tiek katalikiška tiek protestantiška krikščionybė buvo susitapatinusios su konservatyvizmu. Krikščionybė buvo suprantama tik kaip praeitis; ir krikščionies uždavinys buvo tik stengtis prisiderinti praeičiai. Tokia krikščionybė buvo nuo Airijos iki Lenkijos, nuo Skotijos iki Italijos, įimant visus Europos kraštus. Ateitininkai, susitikdami su komunizmo ir kapitalizmo konfliktu, sugebėjo krikščionybėje rasti jėgų šiam konfliktui spręsti. Optimistinis, gyvenimiškas, ne vien priekaištaujantis krikščionybės supratimas yra pats lengviausiai pastebimas ateitininkiškos krikščionybės bruožas.

Savo krikščionybės sampratą ateitininkiją sugebėjo plačiai užmesti visai lietuviškai visuomenei. Ir šiandien, jeigu lietuviška katalikiška visuomenė ne visada susiderina su šiame krašte galiojančiomis katalikiškomis nuotaikomis ar papročiais, tai yra iš dalies ir dėl to, kad ji yra pasi-

Pamokslas, pasakytas ateitininkų iškyloje 1981 m. rugpjūčio mėn. Lemonte, besiruošiant Ateities Jubiliejiniam Kongresui.

„Optimistinis, gyvenimiškas... Krikščionybės supratimas yra pats lengviausiai pastebimas ateitininkiškos krikščionybės bruožas".

savinusi labiau gyvenimišką supratimą. Visa katalikiška lietuviška visuomenė šiandien atstovauja, to nežinodama, ateitininkišką krikščionybės supratimą.

Ateitininkijos reikšmę visam katalikiškam pasauliui liudija vienas tarptautinės reikšmės faktas. Ateitininkas keletą kadencijų buvo išrenkamas pirmininku tarptautinės katalikiškos šviesuomenės organizacijos „Pax Romana", nepaisant to, kad jo atstovaujama organizacija jau neatstovavo politiškai nepriklausomos visuomenės. Į šį faktą nežiūrėkime pigiai. Jis liudija, kaip plačiai buvo vertinamas tas religinis įkvėpimas, kuris buvo iš Dievo išgirstas ir įgyvendintas lietuviškoje visuomenėje šio šimtmečio pradžioje. Nebūkime mažavertiškos dvasios ir nemanykime, kad religinis įkvėpimas gali ateiti tik iš kitų tautų ir kitų šimtmečių. Pats tarptautinis katalikiškos šviesuomenės sąjūdis „Pax Romana" šiandien yra užplaukęs ant sausumos. Daug naujo apie jį nebegirdima. Tai bus atsitikę dėl dviejų, labai skirtingų, priežasčių: viena, kad patys pasauliečiai inteligentai (ne taip kaip ateitininkai) pradėjo abejoti kai kuriomis pagrindinėmis katalikiško tikėjimo ar doros tiesomis. Ir antra, bažnyčios administraciniai sluoksniai kartais buvo perkieti ir nesutiko patenkinti kai kurių pasauliečių pageidavimų, kurie negriovė krikščionijos principų.

Ateitininkiška krikščionybė yra būdinga dviem, ne visada lengvai suderinamais, bruožais: sugebėjimu laikytis pagrindinių katalikybės dėsnių ir, iš kitos pusės, pajautimu tos atsakomybės, kurią iškelia gyvenamieji laikai. Ateitininkija pasiliks ištikima pirminiam savo įkvėpimui, jei ji nesiims kritikuoti pagrindinių krikščionybės dėsnių. Tačiau ji panašiai turi būti ištikima tiems konkretiems gyvenimo reikalavimams, kurie iškyla vienais ar kitais laikais. Nebus ateitininkiška jei naujai iškylančioms problemoms spręsti bus naudojama tik senoviniai metodai. Pirminiai ateitininkai yra kaip tik būdingi tuo, kad jie nesuklupo prieš kylantį bedievišką marksizmą, tačiau drįso studijuoti Markso kapitalą, bet atsakymo į jo keliamas socialines problemas ieškojo evangelijos moksle.

Nereikia manyti, kad krikščionybė yra tik vienos krypties gatvė. Daug įvairumo gali būti Bažnyčios gyvenime, sprendžiant iškylančias problemas. Pavyzdžiui paimkime du gretimus popiežius Pijų IX ir Leoną XIII. Skirtumas būdo, kaip jie žiūrėjo į kylančias gyvenime problemas, yra labai didelis. Pijus IX savo rašte „Sylabus" ėjo į kovą prieš liberalizmą ir net prieš demokratiją. O po jo Leonas XIII išėjo ginti darbininkų teisių ir apskritai žmogaus teisės spręsti politinį gyvenimą. Šių dviejų popiežių skirtumai yra geras pavyzdys, kiek daug skirtingų sprendimų krikščionija gali pakelti.

Taigi, į krikščionybę mes neturime žiūrėti vien tradiciniu požiūriu. Išlaikant tai, kas yra nekintama krikščionijoje, reikia nepraleisti iš akių šio apaštalo Povilo požiūrio: „Taip, kas yra Kristuje, *tas yra naujas kūrinys. Kas buvo sena, praėjo, štai atsirado nauja*". (2 Kor. 5, 17). To naujumo, apie kurį kalba apaštalas Povilas nereikia apriboti tik jo laikams. Kiekviena nauja istorinė situacija iškelia ir naujas problemas, kurias krikščionis turi neišvengiamai spręsti.

Ateitininkija Lietuvoje ir pasaulyje šiandien stovi prieš savitus naujus uždavinius, kurie jokiu būdu nėra lengvi. Taip pvz., ateitininkija pasaulyje stovi akivaizdoje kunigų trūkumo savo visuomenėje. Už 10 metų ji praktiškai bus be savos kilmės kunigų. Daug daugiau krikščioniškos atsakomybės teks pačiai pasaulietiškai visuomenei. Tačiau ateitininkiška teologija, būdama iš esmės vilties teologija, ir šioje situacijoje ras išeitį. Ji nenueis beprasmės tragikos ar nevilties keliu.

JURGIS ANYSAS

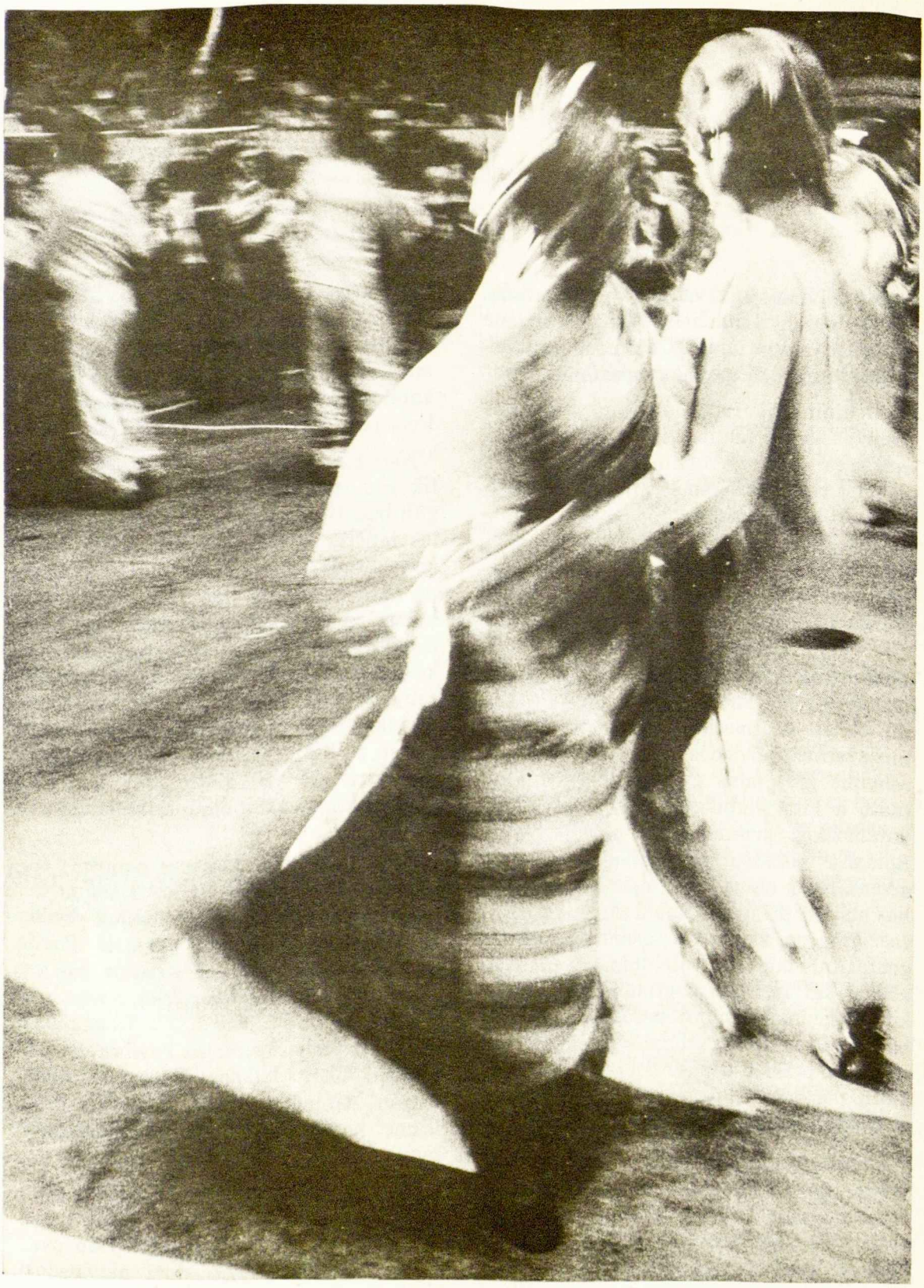

Jurgis Anysas — chemijos katedros vedėjas ir profesorius DePaul universitete Chicagoje. Veikia Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijoje ir lietuvių jūrų skautų eilėse. Savo fotografijas yra išstatęs Penktosios tautinių šokių šventės (1976), DePaul universiteto dviejų asmenų (1977) ir keliose Lietuvių fotografų išeivijoje parodose. 1980 m. Lietuvių fotografų išeivijoje parodoje laimėjo pirmąją vietą spalvotų fotografijų srityje.

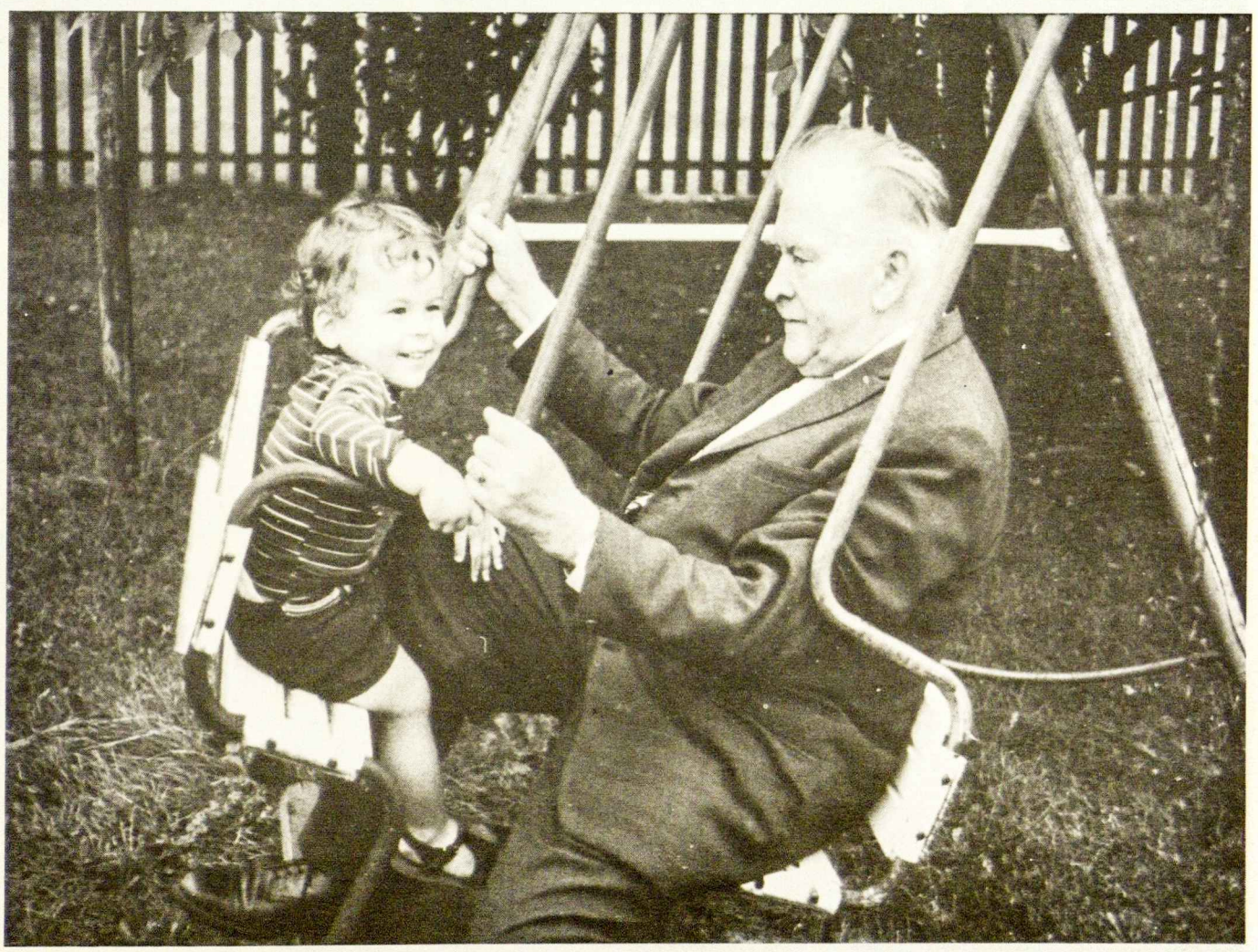

22
G26

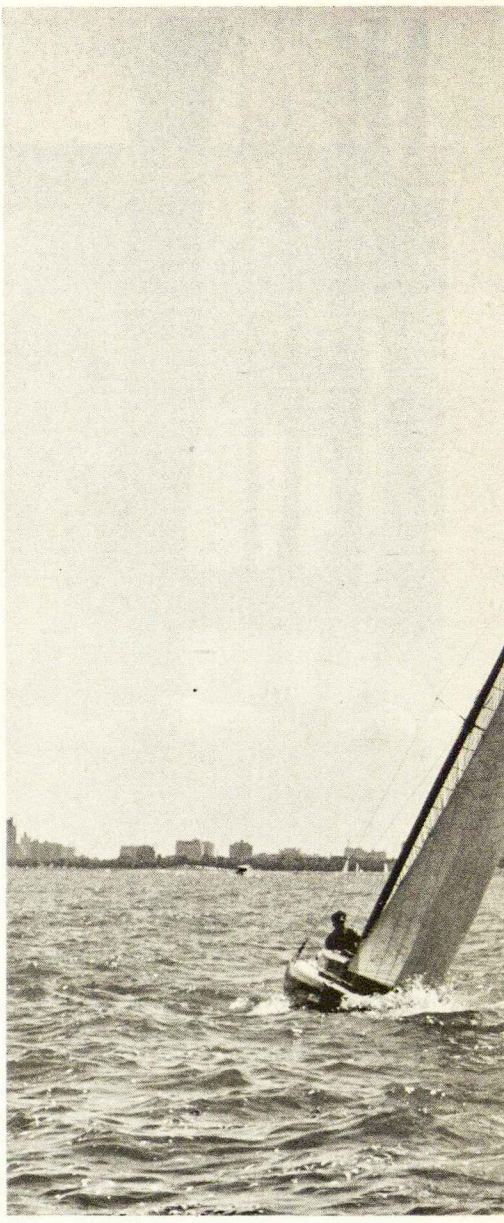

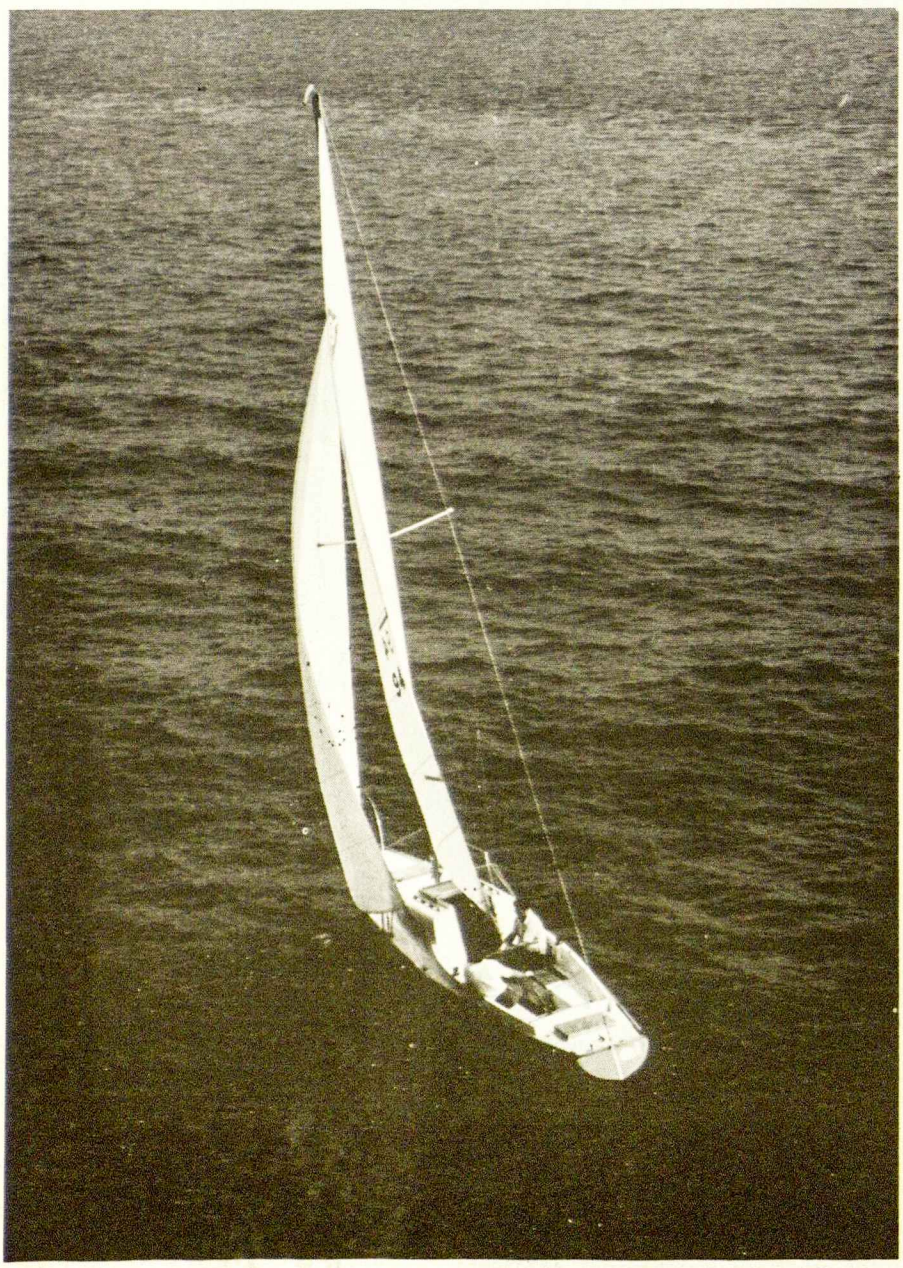

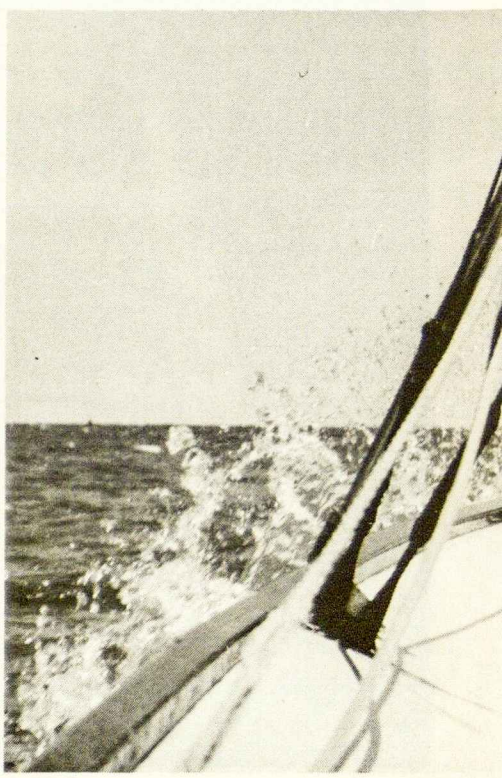

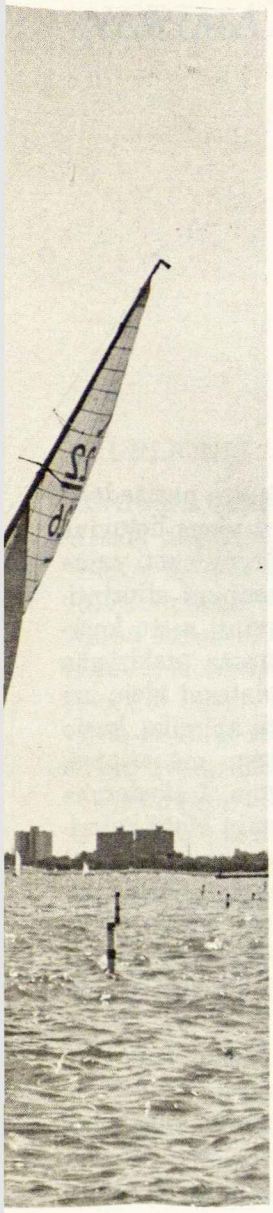

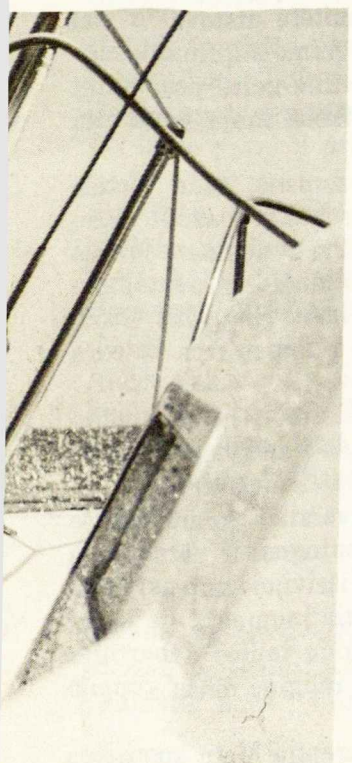

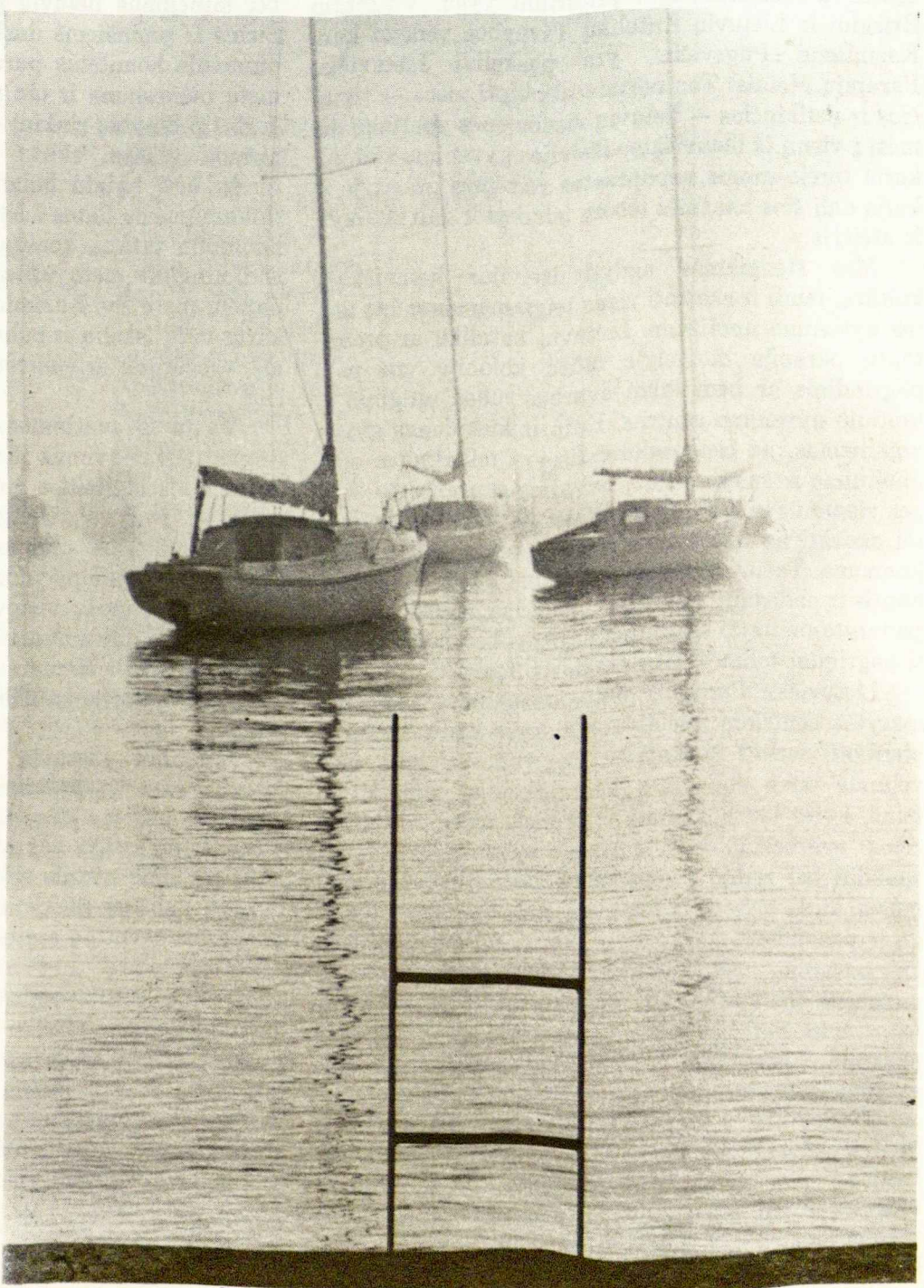

LIETUVOS
NACIONALINĖ
MARIJAUS
BIBLIOTEKA

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ METAI IR JŲ VYKDYMAS

Šie metai, susitarus ALRK Kunigų Vienybei, JAV Lietuvių Bendruomenei, Lietuvos Vyčiams, ALK Moterų Sąjungai ir ALR Katalikų bei Ateitininkų Federacijoms ir entuziastingai pritariant vysk. Vincentui Brizgiui ir Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjui kun. Kazimierui Pūgevičiui, yra paskelbti Lietuviškų Parapijų Metais. Tuo norima atkreipti visos — tikinčios ir netikinčios — lietuvių visuomenės ypatingą dėmesį į vieną iš lietuviškojo išeivijos gyvenimo židinių, kuris turėjo mums nepaprastos reikšmės praeityje ir kuris dalį šios reikšmės tebėra išlaikęs ir gali išlaikyti ir ateityje.

Mes stengiamės ugdyti išeivijos lietuviškąją kultūrą, remti ir skatinti visas teigiamąsias mūsų tautos gyvenimo apraiškas. Lietuvių katalikų ar protestantų parapija daugelyje mūsų kolonijų yra pats pagrindinis ar bent labai svarbus mūsų religinio ir tautinio gyvenimo centras. Kaip ir kiekvienas gyvas organizmas, jis bent retkarčiais yra reikalingas atsinaujinimo ir sustiprinimo. Savaime suprantama, kad per vienerius metus pilnai ar net tik ir patenkinamai tai atsiekti ne tiktai nėra lengva, bet ir aplamai neįmanoma. Tačiau visiems lietuviams nuoširdžiai rūpinantis ir padedant, net ir per vienerius metus gali būti padaryta ne tiktai sėkminga pradžia, bet padėti ir tvirti pagrindai tolimesniam šio darbo tęsimui.

Lietuviškų Parapijų Metų atsišaukime buvo numatytas centrinis iniciatyvos židinys metų darbams planuoti, derinti ir skatinti. Tuo vadovaujantis, Clevelande buvo sudarytas koordinacinis metų komitetas, kuris jau apsvarstė ir pradėjo vykdyti kai kuriuos svarbesniuosius darbus. Buvo paruoštas ir spaudai bei radijo programoms išsiuntinėtas kreipimasis, kuris pakartoja šių metų siekinius, prašo kunigų ir pasauliečių paramos ir ragina sudaryti lietuviškų parapijų metų vykdymo komitetus atskirose vietovėse. Šis kreipimasis lietuvių bei anglų kalbomis buvo taip pat pasiųstas asmeniškai JAV lietuvių parapijų klebonams, vienuolijų vyresniesiems bei vyresniosioms ir organizacijų dvasios vadams.

Tiesioginis ir pagrindinis Lietuviškų Parapijų Metų vykdymas, be abejonės, priklauso vietovių komitetams, kurie geriausiai žino dažnai be galo įvairias kiekvienos apylinkės sąlygas ir galimybes. Jų darbo sėkmei didelės įtakos turės ir nuolatinis visų Lietuviškų Parapijų Metų paskelbimą pasirašiusiųjų organizacijų vadovybių dėmesys. Visos jos jau yra pasižadėjusios raginti ne tik savo narius, bet ir visus lietuvius jungtis į savas parapijas ir taip pat organizuoti vajus bei minėjimus lietuvių parapijų gyvenimui stiprinti. Šiems ir panašiems darbams palengvinti metų koordinacinis komitetas paruošė temų sąrašą atskiriems metų mėnesiams ir jau ruošia kiek platesnį idėjų bei darbo galimybių rinkinį — informacinį aplanką, kurio pirmoji siunta, skirta gegužės-rugsėjo mėnesiams, turėtų būti baigta balandžio pabaigoje. Ieškodamas tinkamiausios datos Lietuviškų Parapijų Metų kulminaciniam taškui, komitetas taip pat nusprendė, kad iškilmingam metų užbaigimui labiausiai tiktų ateinančių metų Šv. Kazimiero šventė, kovo 4 diena. Tuo kartu būtų iškelta ir pabrėžta šio mūsų šventojo reikšmė, ruošiantis artėjančiai 500 metų jo mirties sukakčiai.

Vienu iš svarbiausių šių metų įvykių bus ypatingas suvažiavimas lietuviškų parapijų dabarties rūpesčiams ir ateities galimybėms aptarti, kurį, susitarus su vysk. V. Brizgiu bei organizacijų vadovybėmis komitetas planuoja šiam rudeniui. Parapijų klebonai, vienuolijų vadovybės bei organizacijų dvasios vadai, įvairių vietovių komitetų atstovai ir visi parapijų bei mūsų dvasinio gyvenimo stiprinimu susirūpinę lietuviai šiame suvažiavime galės pasidalinti jau pradėto darbo patirtimi ir iškelti naujų, konkrečių minčių.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė šiais metais švenčia savo trisdešimtmečio sukaktį. Dažnai mūsų spaudoje matome Vilniaus Katedrą ir skaitome ją viso pasaulio lietuviškų bažnyčių Motina. Įdomiu sutapimu kaip tik šiais metais sukanka ir 30 metų, kai (1952) sovietų valdžios įsakymu buvo nuimtos trys katedrą puošusios šventųjų statulos.

Tai nebuvo „atsitiktinė nelaimė“, bet okupanto rūpestingai apskaičiuotas smūgis į kiekvieno lietuvio širdį, pasibaigęs visišku Katedros išniekinimu ketvirtu metų vėliau, kada ji buvo paversta į „komunistinės kultūros centrą“. Mūsų sąmoningas ir išradingas dėmesys savosioms parapijoms išeivijoje taip pat neturėtų būti „tik praeinantis atsitiktinumas“. Jis kartu yra ir neatskiriama visos lietuvių tautos dabartinės kovos dalis už pilną tautinę ir religinę mūsų gimtojo krašto laisvę.

Lietuviškų Parapijų Metų komitetas

NERIMA NARUTĖ

ČIURLIONIS

Pavasaris supasi varpinėj.
Gieda paukštis, virpa dangus.
Pievoj kūdikis mažas.
Mažas pūkas — trapus.
Žalia karuselė skrieja,
Žemės, kloniai, kalnai.
Bangos baltos laivą užlieja.
Prie jo klūpi maži angelai.
Tarp žvaigždžių, debesėlių,
Grižulo ratų.
Paukščių takas toli...
Ir užkaista širdis nuo sonatų.
Jų pamiršti daugiau negali.

DIEVO VALIA

Dažnai pamirštu pasimelsti
Ir sukalbėti „Tėve mūsų".
Dažnai maldoj prašau atleisti,
Tik laiko padėkot pritrūksta.

Saulėtekis, kas rytą atneša dienotvarkę,
Sustojęs prie langų parymo.
Ir aš skubu, skubu kasdieną
Verpetais, upėje bėgimo.

Atėjęs vakaras vėl pasirašo
Žvaigždėtu parašu dienos gale.
Pavargusi ir poilsiui akis sudėjusi
Šnabždu tiktai, Dievo valia.

NEBEPAKLAUSI

Ar man sakei?
Ar klausei ko?
Atleisk, tada aš negirdėjau.
Tik toj akimirkoj mažoj
Šiuos žodžius sueiliavusi sudėjau.
Dabar žinau, kad skausmą tą,
Aš įnešiau į širdį
Ir amžinybėje už ribos
Manęs jau nebegirdi.
Jau niekad nepaklausi ko?
Nebesakysi — myliu.
Daug ašarų, daug skausmo čia
Ir apgaulingų vilių.

VAIKYSTĖS ATSIMINIMAI: DĖDĖS KALVĖ

Atsimenu, kaip dėdė kalė pasagas
Pakaitinęs ugny —
Ir liko kalvės pasaka
Man vaikiškoj širdy —
Jis taisė, lydė, kalė
Žaizdro šviesi ugnis
Apšviesdavo jo veidą
Sparnuota kibirkštis.
Nebėra jau sodybos,
Nei kalvės prie klevų,
Nebekala joj niekas
Sidabro pasagų,
Tik vėjas ūkia gailiai
Egzekvijų kančia
Klevus apsikabinęs
Liūtim pravirksta čia.

RAMYBĖ

Dažnai ramybės ieškau.
Tikiu aš jos galia —
Triukšme didžiulio miesto
Žingsniuoja ji šalia.
Ramybėje išauga
Kieme žalia žolė.
Be triukšmo, be pavydo
Ant jos skaros gėlė.
Ropoja žalios mirtos
Prie tulpių takeliu.
Ir šio ramybės flirto
Suprasti negaliu.

Nerima Narutė — ilgametė Ateities *bendradarbė savo poeziją, neseniai išleidusi antrą eilėraščių rinkinį „Valandų upės". Čia spausdinami jos nauji eilėraščiai.*

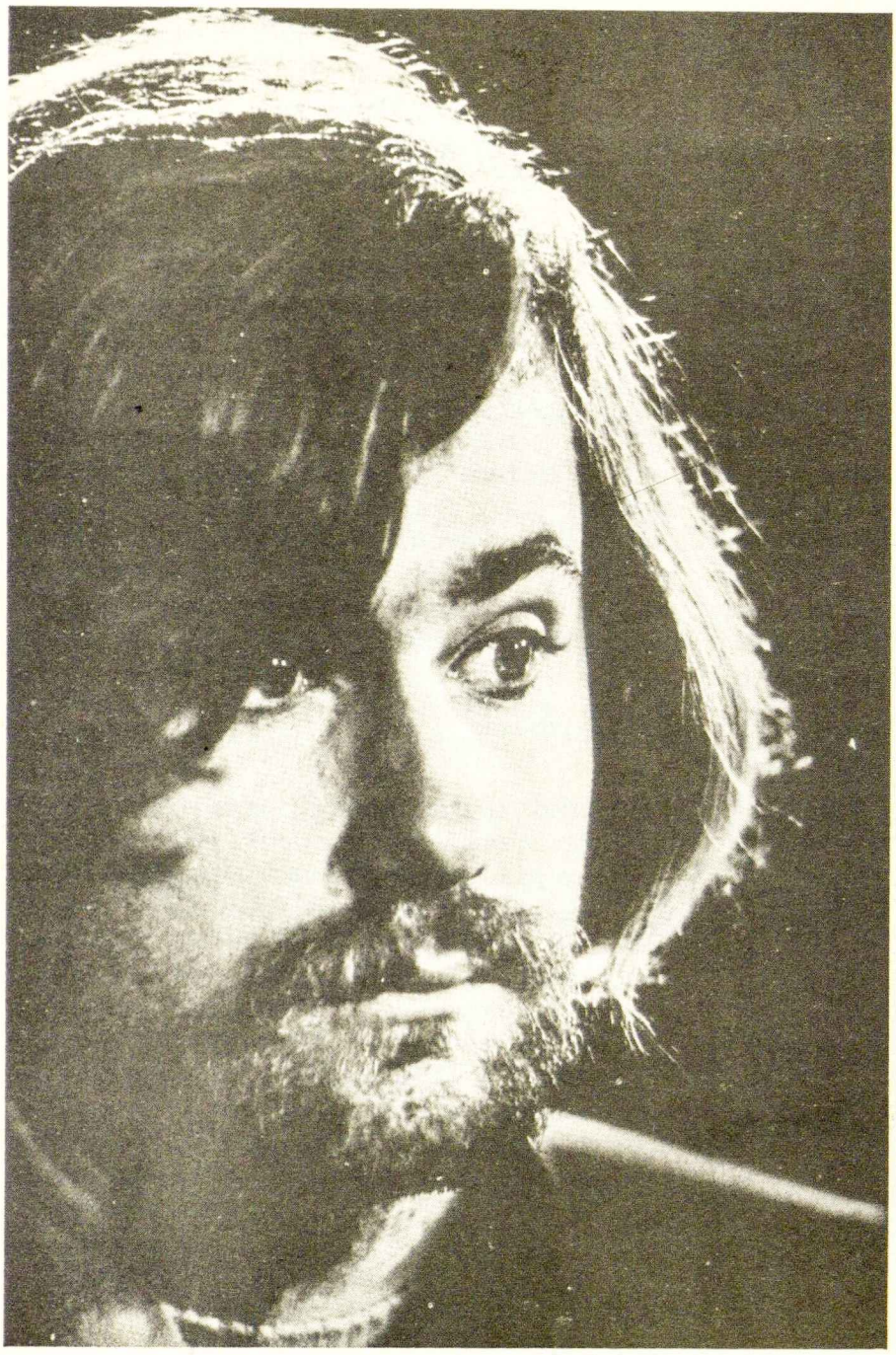

Linas Palubinskas

SUSITIKIMAS

Lijo, kai jis išlipo iš autobuso. Lijo, jam beklajojant miestelio gatvėmis. Vandens lašai bėgo jo ilgais juodais plaukais, rinkosi ūsų galuose. Lašai rinkosi kaip ašaros raukšlėse, kurios veide lyg sustingusio juoko tinklelis supo akis. Neapšviestos gatvės žibėjo šlapumu, ir mėnulis pilkai nublizgino kampuose ir užvėjuose gulinčią miglą. Vyras vingiuotomis gatvėmis lipo vis į kalną, karts nuo karto sustodamas apsidairyti. Sustojo ir prieky aludės, gąsdinančiai juodas ir svetimas savo odiniame švarke. Per aludės langą žiūrėjau, kaip jis akimis apmetė tamsius langus abipus gatvės, pečiais truktelėjo, ir pasuko atgal į lietų. Jis turbūt ieškojo nakvynės, bet tuo laiku miestelyje vyko agronomų suvažiavimas, ir užeigoje nebuvo jam vietos. Veidą paslėpęs švarko skvernuose, lipo toliau į kalną. Vandens lašai tekėjo švarkelio nu-

gara, ir aludės neoninė šviesa nudažė juos raudonai.

— O Jėzau! — Tauras atsimušė į ateivį, tamsoje juodo švarko nepastebėjęs. Jis, išsigandęs, šoko atgal, o ateivis nusijuokė, lyg lietingomis naktimis visada susidurtų su kitais. Gal matė Taure viltį, o gal tik šiaip keistas buvo. Lietuje stovėjo ir juokėsi, o Tauras vis iš išgąsčio kartojo — O Jėzau, o Jėzau taip netikėtai...

Nutariau išeiti iš karčiamos šilimos ir pastovėti šalia Tauro. Niekad nežinia su tais ilgaplaukiais, o Tauras visai menkutis. Vien dėl manęs jis lietuje iš viso vaikščiojo. Bijojo, kad nepasigerčiau, ir atėjo manęs namo parlydėti. Tikras draugas, o be to dar vienintelis šalia manęs miestelyje esantis lietuvis. Tik labai ypatingais momentais neiškviestas išeinu iš aludės, ir šis kaip tik buvo vienas iš tų momentų.

— Iš išsireiškimų, sakyčiau, kad esi lietuvis — maloniai pastebėjo ateivis sklandžia lietuvių kalba. — Keista, kaip mūsų visuose pasaulio kampuose yra.

Staiga pasijutau durnai, kad saugojau Taurą nuo bendrataučio. Pasitraukiau, kad mūsų būtų trikampis, o ne du prieš vieną. Šiek tiek sunkiai taip pat prisistačiau, o Tauras įsiterpė pakviesdamas pasisvečiuoti. Mat jis dar senos pažiūros, kad nėra lietuvio be vaišinimo, ir mėgau pas jį pasimaišyti vien dėl maisto.

— Matot, aš su Tauru šio kampo vieninteliai lietuviai. Kadaise būdavo daugiau, bet jie dingo ir paliko tik mus. Tikrai būtų malonu pasikalbėti su tautiečiu kur sausiau. Eime. O kaip vadinatės?

— Tai jūsų draugas mane Jėzumi pavadino... Keliauju tik šiaip sau pasaulį pamatyti. Veskit į tą sausumą; aš mielai kartu pakeliausiu.

Nusijuokėm dėl jo kalbos apie Tauro baimę, ir tuo pačiu greitu žingsniu sukome į Tauro namus, kur laukė šilima, sausumas, ir gal šis tas užkąsti.

Tauro namai man visada įdomūs buvo. Jie labiau panašūs į muziejų, negu į gyvenamus namus. Ant sienų fotografijos iš tų laikų, kada čia dar būdavo lietuvių veiklos. Knygų pilnos lentynos. Medžio drožinių, statulėlių, patriotinių audinių, tapinių, lėlių. Tauras net turėjo iš Kauno vienos kavinės degtukų dėžutę. Apie Lietuvą jo namuose daugiau išmokau, negu pats dar ten gyvendamas. Kiekvienam Tauras aprodydavo savo namus, o šis keleivis sudarė pirmą progą tai padaryti per dešimtmetį. Tauras neapsileido.

— Čia karo mokyklą baigiantis būrys. Čia į iškylą vyksta Kauno universiteto studentai. Tokius drožinius darydavo Dzūkijoj, o šitokius Aukštaičių kaimuose. Štai stovyklose išleista knyga. Čia partizanų būrio nuotrauka... — Jaunuolis neslėpė susidomėjimo. Tauras džiaugėsi dėmesiu ir vis tauškėjo, pasakodamas, rodydamas, aiškindamas. Sekiau iš paskos, ne visai tikras šio viso aprodymo nauda. Gi keliautojas tik naktį nakvos, o po to trauks toliau nuotykių ieškoti. Kad ir lietuvis. Jau su ilgais plaukais, švarkiuku. Be to, jauni visad judėjo, net ir anais laikais. Mąsčiau ir džiaugiausi kai atsiradome salione ir Tauras įpylė po čerką. Viduje jauku, lauke lyja, kiekvieno rankoje stiklelis. Nenustebau, kai Tauras pradėjo atsiminimus.

— Lietuvoje tai buvo kas kita. Ar tokį meną rasi kitur? Dar atsimenu, kaip turguje tą drožinį man ūkininkas įkišo. Ten pat ir knygas pirkau. Viskas ant vietos. Mat, mokytojas buvau. Visi tada mane gerbė. O čia, ką gi. Negavau progos, nes nemokėjau kalbos. Be to, reikėjo tuoj dirbti, šeimą išlaikyti. Visi jau seniai apsivedę. Gaila, nei viens už tautiečio. Ką padarysi... čia Amerika. Jau ne lietuvių kraštas. — Ūsuotis lyg ir norėjo įsiterpti, lyg ir pradėjo sakinį apie savo seserį, bet aš prisiminiau savo šeimą.

— Ar atmeni, Taurai, kaip mano Onutė ištekėjo už to vairuotojo? Ai, kaip namai buvo pilni žmonos aimanavimų! Ir aš dukrai sakiau nevesti, bet kur ji tau klausys! Šių laikų jaunimas... Sakau tau, kad jau ne Lietuva. Nėra pagarbos. Su Aliuku dar vilčių turėjau, veiklus ir lietuviškas jaunuolis, bet ir tas sapnas sukrito. Nusibodo, sakė, nieko neatsiekė, sakė. Nu tai tau ir Amerika. — Keliautojas palingavo ir pradėjo kažin ką apie organizacijas kalbėti, bet Tauras jam sutrukdė, pasiūlydamas gėrimo pripilti. Taip ir šnekučiavomės tą naktį. Tauras ir aš kartu daug senų žaizdų atplėšėm ir apverkėm, daug praeitį apgailestavom, daug Lietuvos pasigedom. Svetimas jaunuolis vis klausėsi ir galvą lingavo, bet neatsimenu, kad būtų daug ką sakęs. Dar ką įterpė, bet nedaug ko svarbaus. Tik įstringa atmintyje kaip, rytui auštant, jis atvertė stiklelį Taurui, prašydamas daugiau gerti, ir dar pridėjo, kad gal ir čia gero yra. Gal ir čia žmonės šį tą daro. Pradėjo jis pasakoti savus kelionės įspūdžius, bet Tauras būtinai turėjo apie degtinės pylimą anekdotą papasakoti, ir negirdėjau, kaip to jaunuolio kelionė atrodė. Po kiek laiko, jau naujai dienai gerai įsibėgėjus, visi užmigom.

— Turiu skubėti. Autobusas be abejo greitai išvažiuos. — Ilgaplaukis mane prikėlė, atsisveikindamas su Tauru. — Ačiū už nakvynę. Ir už įdomius pasakojimus...

Skaudančia galva lydėjau jaunuolį iki aludės. Ten išsiskyrėm: aš kaip paprastai pradingau į ją, o jaunuolis toliau — į mano akim per šviesų pasaulį. Tauras liko namie tvarkyti savo lietuviško rinkinio. Taip ir dingo tas ilgaplaukis ūsuotis lietuviukas iš mūsų gyvenimo. Kaip Onutė ir Aliukas daug anksčiau...

— Ar tu galvoji, kad jam tikrai buvo įdomu? — Kurį laiką po tos nakties pastatė man klausimą Tauras, susitikęs gatvėje. Ir pagalvojęs jam atsakiau.

— Kurgi jam nebus įdomu? Gi visą naktį kalbėjom apie jo reikalus. Apie Lietuvą, apie jaunimą. Aišku, kad jam buvo įdomu.

Tauras dar iki šiol negavo laiško iš to keleivio. Net jo vardo neatsimename. Gal niekad jo vardo nežinojome. Atsimenu, kad jį vienu momentu pavadinome Jėzumi. Ir dabar kartais per aludės langą žiūriu, ar gal Jėzus vėl ateina, su manim ir Tauru apie lietuviškus reikalus kalbėti. Buvo įdomu vieną naktį jo pasiklausyti. Bet Jėzaus balso neatsimenu, ir jis turbūt nebegrįš. Liekam tik aš su Tauru, ir atsimename ūsuotą jaunuolį, kuris trumpai atvažiavęs mūsų pasiklausė. Vietoj jo liko tik mano alaus stiklas ir Tauro muziejus, nes esame miestelyje vieninteliai lietuviai. Kai diena lietinga, ir kampuose migla guli, visai nyku pasidaro. Įdomu, kodėl Jėzus, tas mūsų ūsuotas keliautojas, negrįžta.

LORETA

Menu,
Iš pat mažų dienų
Taip mėgau aš keliauti,
Taku nuo kaimo trobesių
Link miško pauogauti.

Vėliau mokyklon žygiavau
Rimta ir susikaupus,
Ir sėmiau išmintį,
Ir graudenaus,
Kai mažos viltys ašaromis plaukė.

Bet ūgtelėjus supratau,
Kad džiaugsmui atėjau,
Ne kančiai.

Be prieraišumo, egoizmo
Pamilau *tą tiesą*
Ir vis toliau keliauju
Iš to baugaus vaikystės miško
Į Amžinos Palaimos šviesą.

* * *

Praaugo pušys kopas
Išvydo jūrą.
Su saule bangos šnekučiavos,
O vėjas tingiai supo laives.

Toksai ramus atėjo vakaras — — —

Bet pušys saulę palytėt panoro,
Kad susiūbavo
Suošė viršūnėm
Ir...
Išsilaisvinę iš kopų smėlio
Staiga į aukštį
Su žuvėdrom
Kilti ėmė...

Supyko vėjas
Ir debesis pradėjo ginti.
Dangus pajuodo,
Bet pušys kilo vis aukštyn,
Kol iš akių išnyko jų rudi kamienai — — —

Ar saulę pasiekė —
nežino niekas,
Tik vėjas klaikiai stūgavo lig ryto.

Skrieja, skrieja traukinys
Tėviškėlėn.
Akys mano pamatys
Tolių mėlį.
Širdyje nešiotą ilgesį išliesiu
Liaudiškai...
Vai, motinėle — — —

Apglėbti rankom negaliu
Lietuviškųjų
Ežerų, miškų ir pievų...
Todėl gėriuos ir glostau juos
Žvilgsniu,
Kaip lengvas vėjas glosto
Marių vandenis.
Ir širdžiai taip ramu,
Kad užliūliuoju
Kažkur girdėtą kaime dainą,
Kuri kaip moteris su balta skarele
Per žydinčius laukus nueina...

Matau, kaip vis dar moji man,
Nors mus jau skiria kilometrai.
Tikiu, kad neužilgo vėl išvysiu
Tavo šviesų veidą.
Jaučiu — šalia kaip su manim
Keliauja mūsų brolis laikas
Ir šnibžda vis kažką ausin,
O aš tik nuotrupas girdžiu...
Tikėti reikia...

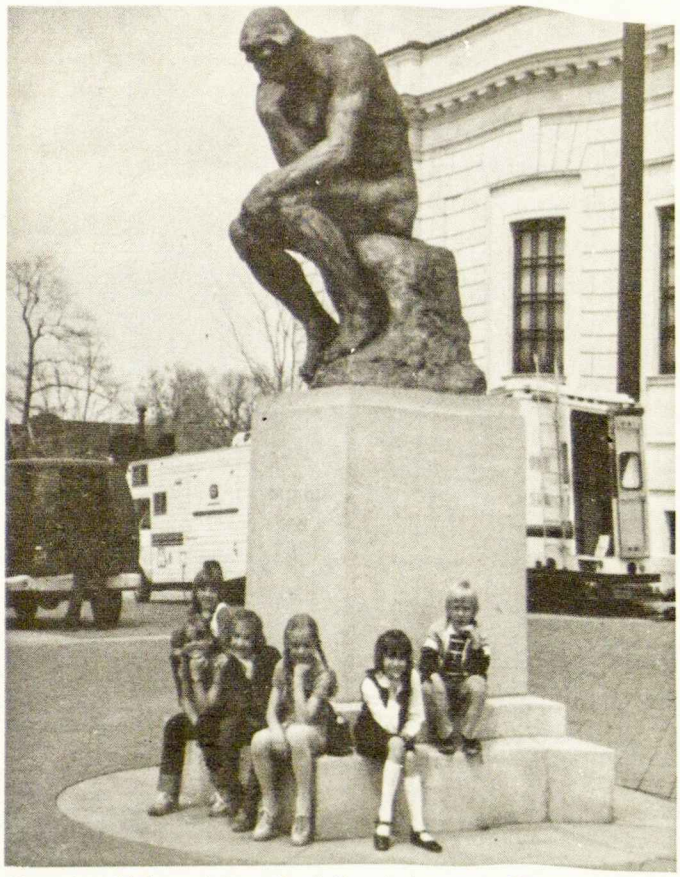

Detroito JAS nariai „galvoja" apie išvyką į Detroit Institute of Arts: Dainytė Merkytė, Nida Černiauskaitė, Rima Idzelytė, Mėta Landytė, Liana Janušytė ir Nerius Landys.

JAUNIŲ VEIKLA (?)

Šį rašinį, parašytą vieno jauniaus, slapyvardžiu „Auksinis Erelis", pasiuntėm kelioms jaunių kuopoms, prašydami pravesti diskusijas susirinkimo metu ir pasisakymus į pateiktus klausimus pasiųsti Ateičiai. Atsiliepė trys kuopos. Jų narių pasisakymus spausdiname po rašinio. — Red.

Šiais metais turiu, baigdamas pradinę mokyklą, palikti jaunius ir įstoti į moksleivius. Šiuo metu galvoju: ką naudingo atlikau pas jaunius? Atsakymas yra: nedaug. Po daug patyrimo, aš dabar žinau, kad jauniai nesidomi ir aktyviai nedalyvauja ateitininkiškoje veikloje.

Imsiu kaip pavyzdį savo tipišką susirinkimą. Antrą valandą po pietų vaikai, tėvų atvežti, susirenka globėjo namuose. Jeigu tėvai neatvežtų, niekas nepasirodytų. Susirinkimas pradedamas Ateitininkų himnu arba malda. Paskui seka diskusijos apie kurią nors atitinkamą sąvoką. Pvz., vieną ateitininkų principą. Kažin, ar įmanoma tai vadinti diskusijom. Vaikai nedalyvauja, nesiklauso, ir neima į galvą, kas pasakyta. Po to prasideda intensyvus popierinių lėktuvų skraidymas.

Jauniams netrūksta veiklos: susirinkimai laikomi reguliariai, ruošiami susikaupimo vakarai, kuopos bei šeimos šventės. Atrodo, kad jauniai yra labai aktyvūs. Tačiau, reikia suprasti, kad tėvai ir globėjai veikia, o ne patys vaikai. Suaugusieji yra tie, kurie organizuoja kuopos veiklą ir nutaria, ką jauniai darys. Jie nutaria kokį vaidinimėlį ir kokią programą jauniai atliks. Jauniai pasidaro sendraugių manipuliuojami robotai.

Nemanykite, kad aš esu nusistatęs prieš jaunius. Jie tik neturi progos pasireikšti. Duodu palyginimą. Įsivaizduokite dvi lemputes. Jos abidvi yra to paties lygio. Bet jeigu vienai trūksta elektros, ji negali šviesti. Lemputė be elektros vaizduoja jaunius, o ta su elektra vaizduoja moksleivius. Mano nuomone, jauniai ir moksleiviai yra lygiai gabūs, nes jų amžių skirtumas yra mažas. Jauniai tik neturi tokių pat progų arba galimybių veikti, kaip moksleiviai. Jauniai negali veikti, negali šviesti. Jiems trūksta progų ir galimybių — tos elektros.

Pasitaiko tokių žmonių, kurie bandys teigti: „Jauniai, tai tik maži vaikučiai. Ką jie įstengs padaryti? Mums jie nereikalingi". Kaip tik dėl šitokių minčių jauniai buvo įmesti į tą skylę, kurioje jie dabar sėdi. Jauniai yra talentingi, ir nors jie yra truputį mažesni, jie mums reikalingi, ir gali daug atlikti.

Jauniai galėtų rašyti *Ateičiai*. Gal būtų įmanoma jauniams įvesti specialų atžalų skyrių *Ateityje*. Už ten atspausdintą kūrybą būtų galima paskirti premiją. Būtų lengva įkurti kuopos laikraštėlį. Juk yra smagiau skaityti savo ir draugų kūrybą negu vyresnių. Jauniai galėtų rašyti laiškus lietuviams sąžinės kaliniams, JAV prezidentui, ir senatoriams, aiškinant mūsų padėtį. Jauniai puikiai palaikytų šiuos svarbius ryšius.

Jeigu studentams ir moksleiviams yra ruošiami kursai, galėtų būti kursai ruošiami jauniams.

Baigdamas, norėčiau perspėti tuos, kurie galvoja, kad kadangi jie nėra jauniai, ši problema jų neliečia. Jie daro klaidą. Yra labai lengva užmigti ir apie veiklą užmiršti. Jeigu žmogus turi tą „elektrą", jos nereikėtų eikvoti, o verčiau išmintingai naudoti ateitininkų veiklai.

Laikas yra atėjęs jaunius iškelti iš skylės, ir juos aprūpinti „elektra". Ateitininkams rūpi, kad netrūktų narių, o jauniai lieka užmiršti. Jeigu ateitininką ugdai nuo mažens, nuo jauniaus, pasidaro tobulesnis ateitininkas. Ateitininkams reikia prisiminti savo pulkus jaunių, kurie laukia stoti į garbingą kovą.

Auksinis Erelis —
Chicagoje skraidantis

Ar sutinki su šio jauniaus pasisakymu, kad jeigu tėvai vaikų į susirinkimą neatvežtų, niekas nedalyvautų?

Iš Detroito Karaliaus Mindaugo kuopos:

Aš dalyvaučiau tik kai mes ką nors įdomaus darytumėm. — Vitas Rugienius, 14 m.

Aš dalyvaučiau, nes yra gerai išmokti apie mūsų organizaciją, bet kartais temos, kurias diskutuojam yra nuobodžios. — Linas Udrys, 14 m.

Jo. Mano draugai ir aš dalyvautumėm. — Gytis Udrys, 10 m.

Jei mano tėvai negalėtų atvežti, aš pati atvažiuočiau. — Nida Černiauskaitė, 11 m.

Iš Los Angeles Aušros Vartų Marijos kuopos:

Aš nesutinku su šiuo pasakymu. Tie vaikai, kurie tikrai nori, tikrai ateitų. — Vilija Žemaitytė.

Aš sutinku su „Ereliu", nes gan daug vaikų gyvena toli nuo susirinkimo vietos. — Talandas Petraitis

Taip, aš sutinku, nes mes negalim vairuoti, bet kiti gali bėgte ateiti. — Rima Prišmantaitė

Aš su jo mintim truputį sutinku, nes kartais vaikams nepatinka ateitininkų susirinkimai; bet man pačiai patinka. — Dalytė Navickaitė

Aš nesutinku su „Ereliu", bet gal tai teisybė su kai kuriais vaikais. Bet mes Los Angeles ateitininkų kuopoj dalyvaujam, nes mes norim. — Aidas Palubinskas

Iš New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos:

Sutinku, nes labai toli. — Andrius Lileika, 8 sk.; Vincas Giedraitis, 4 sk.; Tomas Giedraitis, 6 sk.; Rasa Adams, 4 sk.; ir Antanas Vainius, 5 sk.

Sutinku, nes aš nenoriu eiti; nesutinku, nes man patinka ateitininkai. — Vytas Šaulys, 7 sk.

Ne. Aš vis tiek atvažiuočiau jeigu tėvai ir neatvežtų. — Asta Šaulytė, 6 sk.

Taip. Labai sutinku, bet jeigu būtų daug įdomiau, aš pats atvažiuočiau. — Jonas Janušas, 7 sk.

Ar tavo būrelyje būna diskusijos? Apie ką jos būna? Ar jos įdomios? Ar jose dalyvauji?

Karaliaus Mindaugo kuopa:

Mano būrelyje turime daug diskusijų; jos dažnai yra įdomios ir aš dažnai dalyvauju. — Vitas Rugienius

Kai įdomios diskusijos, dalyvauju; o kai neįdomios, nedalyvauju. — Linas Udrys.

Taip. Mūsų būrelis turi diskusijų ir daugumoj jos yra apie ateitininkų principus ir aš dalyvauju. — Gytis Udrys

Būna daug diskusijų. Dažniausiai būna apie Lietuvą ir jos istoriją. Jos labai įdomios ir aš dalyvauju. — Nida Černiauskaitė

Aušros Vartų kuopa:

Taip. Mūsų būrelis turi diskusijas. Tose diskusijose kalbame apie Jėzų, katalikų bendruomenę, ir t.t. Aš jose dalyvauju. — Vilija Žemaitytė

Taip. Diskusijos yra apie tą, kas tuo laikotarpiu būna — kaip gavėnia ar kalėdos. Aš manau, kad jos įdomios. Aš jose dalyvauju, nes aš noriu daugiau išmokti. — Talandas Petraitis

Taip. Būna diskusijos ir aš dalyvauju. Jos yra įdomios ir mes kalbame apie kas ateitininkija yra ir apie ateitininkų kongresą. — Rima Prišmantaitė.

Mano būrelyje yra diskusijos apie ateitininkus kituose miestuose ir apie katalikų šventes. Diskusijos man įdomios ir aš jose dalyvauju. — Dalytė Navickaitė

Mūsų būrelyje yra diskusijos kiekvieną susirinkimą. Per tas diskusijas mes kalbam apie temą, kuria mūsų kalbėtojas kalbėjo. Mūsų diskusijos yra smagios, nes visi dalyvauja. Aš dalyvauju, nes aš noriu išreikšti savo mintis. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Mūsų būrelyje yra diskusijos — apie principus. Kartais būna įdomu — maždaug gerai. Aš jose dalyvauju. — Andrius Lileika

Diskusijos būna apie principus. Jos kartais įdomios, kartais ne. Aš kartais dalyvauju. — Vincas Giedraitis

Būna diskusijos apie ką mes darysim arba ką ateitininkai daro. Taip pat apie principus ir kas darosi pasaulyje. Jos nelabai įdomios. Aš dalyvauju. — Tomas Giedraitis

Būna diskusijos — apie principus. Priklausant apie ką jie kalba, aš kartais dalyvauju — Rasa Adams.

Taip. Apie principus ir įvykius pasaulyje. Jos įdomios, priklausant nuo to, apie ką kalbame. Kartais dalyvauju. — Antanas Vainius

Taip — apie principus. Kartais įdomios, kartais ne. Kartais dalyvauju. — Vytas Šaulys, Asta Šaulytė

Būna diskusijos — daugiausia apie principus. Kartais būna neįdomu *visai*. Aš dalyvauju nors ir nenoriu. — Jonas Janušas

Papasakok, koks būna jūsų būrelio tipiškas susirinkimas.

Karaliaus Mindaugo kuopa:

Pradedam su malda ir protokolų pranešimais. Turim diskusijas ir kartais važiuojam į iškylas. Pavalgom ir baigiam su malda. — Vitas Rugienius

Pradedam diskusijas, o po to projektus dirbam. — Linas Udrys

Daugumoj mūsų susirinkimai šitaip vyksta: malda, darbeliai, malda. — Gytis Udrys

Mes susirenkam su jaunučiais ir tada pavalgom arba nuvažiuojam, kur turim nuvažiuoti. Tada sukalbam maldą, kalbam apie pereitą susirinkimą, vėl sukalbam maldą ir išvažiuojam. — Nida Černiauskaitė

Aušros Vartų kuopa:

Atveža tėvai, tada užkandžiai ir pradedam susirinkimą malda. Po to diskusijos, klausinėjimai ir išvykos (kartais) ar rankdarbiai. Tada pabaiga ir išvažiuojame. — Vilija Žemaitytė

Kai atvažiuojam į susirinkimo vietą, šeimininkė mus pavaišina. Tada sukalbam maldą ir turim diskusijas. Kartais žaidžiam žaidimus ar darom rankdarbius. — Talandas Petraitis, Rima Prišmantaitė

Mes kiekvienam susirinkime gaunam užkandžių ir sukalbam maldą. Tada padiskutuojam ką nors. Kartais yra svečias ir gal nuvažiuojam į kapines. — Dalytė Navickaitė

Mūsų susirinkimų programa yra šitokia: atvažiuojam, užkandam, prasideda susirinkimas malda. Pirmininkas pristato svečią, svečias kalba, diskusiniai klausimai, darbelis, uždarymas. Karts nuo karto iškyla, pabendraujam, važiuojam namo. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Pirmą turim maldą, po to diskusijas, po to žaidžiam sportą ir mėgiamiausia dalis — valgyt! — Andrius Lileika

Pirma mes visi atvažiuojam ir tada mes valgom. — Vincas Giedraitis

Mes pasikalbam ir ką nors atliekam. Tada einam žaist ir pabaigiam su valgymu. — Tomas Giedraitis

Mes kalbam ir kartais žaidžiam. — Rasa Adams

Iš pradžių mes turim maldą, tada pasikalbėjimą, tada žaidžiam žaidimus, o po to valgome. — Antanas Vainius

Mes kalbam apie ateitininkų dalykus. — Vytas Šaulys

Mes pradedam su malda, paskui pakalbam, žaidžiam ir prie galo mes valgom. — Asta Šaulytė

Ateiname, pakalbame apie kokį garsų ateitininką, einam pažaisti kokį nors gerą žaidimą, valgom, ir tada laukiam mamos parvešt namo. — Jonas Janušas.

T. Vasiliauskas, R. Mockaitis, A. Pauliukonis, D. Pauliukonytė, K. Liaugaudaitė ir T. Liaugaudas padeda Rimantui Pauliukoniui čiuožti Part. Daumanto kuopos čiuožimo iškyloje

Ar tu manai, kartu su šiuo jauniu, kad jauniai galėtų ir turėtų daugiau patys veikti ir susiorganizuoti ir mažiau būti tėvų vadovaujami?

Visi Karaliaus Mindaugo kuopos jauniai sutinka su šia nuomone, be komentarų. — Red.

Aušros Vartų kuopa:

Mūsų grupė bendrai yra nepriklausoma, tik kartais reikia daug pagalbos iš tėvų ir pravedėjų. — Vilija Žemaitytė

Taip, nes kartais mūsų susirinkimuose vaikai nedalyvauja diskusijose, nedaro rankdarbių ir t.t. Aš manau, kad jie galėtų daugiau įdėti į susirinkimus. — Talandas Petraitis

Tėvai turi paklausti mūsų, ką mes norime daryti, nes kartais, kai tik vaikai nori ką daryti, ne viską gali gauti. Reikia truputį tėvų pagalbos, bet daugiausia mes patys galim daryti. — Rima Prišmantaitė

Aš su šiuo jauniu sutinku, kad mes jauniai galim

sugalvoti, ką darysim susirinkimuose, su tėvų pagalba. — Dalytė Navickaitė

Aš su juo sutinku, kad jauniai turėtų būti beveik nepriklausomi. Man atrodo, kad mes galėtume išgyventi tik su globėju ir truputį pagalbos iš tėvų. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Nesutinku. Būtų per daug disorganizuota. — Andrius Lileika, Rasa Adams, Vytas Šaulys, Asta Šaulytė, Antanas Vainius

Nesutinku: visi norėtų žaisti ir nedaryti darbo. — Vincas Giedraitis

Mums reikia pagalbos iš vyresniųjų. — Tomas Giedraitis

Aš manau, kad reikėtų pakelt jaunių metus į vienuolika metų, dėlto, kad tik dabar žiaurūs vaikai į mane mėto pieštukus. — Jonas Janušas

---

Ar sutinki su šiuo jauniu, kad jauniai galėtų tiek pat nuveikti kiek moksleiviai, jeigu tik jiems būtų leidžiama?

Visi Karaliaus Mindaugo kuopos jauniai sutinka be komentarų. — Red.

Aušros Vartų kuopa:

Aš nemanau, kad galim patys beveik viską daryti kaip moksleiviai, nes yra didelis skirtumas amžiaus, žinojimo ir t.t. — Vilija Žemaitytė

Nevisuomet mes galime daryti, ką moksleiviai daro, bet vis tiek galima daug dalykų daryti. — Rima Prišmantaitė

Aš manau, kad jauniai gali padaryti beveik tiek, kiek moksleiviai, jeigu mums leistų. — Dalytė Navickaitė

Ne visai tiek galima daryti kiek moksleiviai, nes mes negalim vairuoti į iškylas. O kai norim kur nors važiuoti, turim tartis su tėvais. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Ne, būtų per sunku; reikia iš palengvo. — Andrius Lileika

Negalėtumėm, nes jie didesni. — Vincas Giedraitis

Galėtumėm, bet būtų sunku. — Tomas Giedraitis

Negalėtumėm, būtų per sunku. — Rasa Adams

Ne, todėl, kad mes turėtumėm per daug energijos ir neišsėdėtumėm per jų sueigą. — Antanas Vainius

Galėtumėm, nes kad jie vyresni reiškia tik, kad jie vyresni. — Vytas Šaulys

Negalėtumėm, nes jie daugiau dirba, o mes daugiau žaidžiam. — Asta Šaulytė

Galėtumėm. — Jonas Janušas

Ar norėtum, kad tavo jaunių būrelis organizuotų laiškų rašymus JAV prezidentui, lietuviams sąžinės kaliniams ir panašiai? Kokius kitus projektus galėtų jauniai atlikti?

Karaliaus Mindaugo kuopa:

Norėčiau. Taip pat galėtų surinkti visus popierius. — Vitas Rugienius

Norėčiau. — Linas Udrys

Nenorėčiau. Galėtų siųsti siuntinius į Lietuvą. — Gytis Udrys

Nenorėčiau. — Nida Černiauskaitė

Aušros Vartų kuopa:

Aš manau, kad jauniai galėtų rašyti į kitas didžiąsias bendruomenes. Ir galėtų rašinėti kitų kraštų vaikams. — Vilija Žemaitytė

Norėčiau, kad mūsų būrelis organizuotų laiškų rašymą prezidentui ir t.t. Kiti projektai būtų turėti eilėraščių ir straipsnių rašymo konkursus. — Talandas Petraitis

Taip, aš manau, kad mes galėtumėm. Mes galėtumėm daug atlikti. Mes taip pat galėtumėm rašyti vaikams Lietuvoje. — Rima Prišmantaitė

Man atrodo, kad mums reikėtų rašyti kaliniams ir t.t. Aš irgi manau, kad mums reikėtų daugiau rankdarbių ir rašyti kitiems ateitininkams. — Dalytė Navickaitė

Mūsų būrelis sau pasidarė valdybą. Ir aš galvoju, kad kiti būreliai turėtų sau pasidaryti valdybas. Mūsų globėjas nieko nesako apie laiškų rašymą. Aš, kaip pirmininaks, norėčiau organizuoti laiškų rašymą. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Ne; būtų per sunku. Galėtų prisidėti prie minėjimų, pasirodyti su vaidinimais. — Andrius Lileika

Norėčiau. Mes irgi galim pastatyti vaidinimus. Aš noriu daugiau iškylų. — Vincas Giedraitis, Antanas Vainius

Norėčiau. Mes galėtumėm keliauti į įdomesnes vietas, kad ką nors išmoktumėm. Galėtumėm turėti iškylas. — Tomas Giedraitis, Rasa Adams

Taip, jauniai galėtų daug atlikti, gauti pelno, padėti kitiems. Galėtų turėti iškylų. — Vytas Šaulys, Asta Šaulytė

Taip, norėčiau rašyti laiškus, bet ne tik sveikinimus. Mes turėtumėm padaryti pinigų ateitininkams. Turėti daugiau iškylų. — Jonas Janušas

---

Ar tu jauti, kad jauniai dabar „tupi skylėj", užmiršti ateitininkų veikloj?

Karaliaus Mindaugo kuopa:

Ne. — Vitas Rugienius, Gytis Udrys, Nida Černiauskaitė

Taip. — Linas Udrys

Aušros Vartų kuopa:

Aš nemanau, kad jauniai „tupi skylėj", nes tikrai, mūsų grupė yra aktyvi ir su kitom grupėm bandom pasikalbėti. — Vilija Žemaitytė

Aš taip nemanau, nes jei taip būtų, aš dabar nerašyčiau šito atsakymo ir mes neturėtumėm šito susirinkimo. Mes dar einam į susirinkimus ir važiuojam į stovyklas. — Talandas Petraitis

Aš to nejaučiu, nes mes rašome laiškus ir daug darome patys. Mes neužmiršti. — Rima Prišmantaitė

Nemanau, nes mūsų jaunių būrelis daug įdomių dalykų daro. — Dalytė Navickaitė

Ne, mes esam svarbūs ir neužmiršti. Mes esam labai didelė dalis ateitininkų veiklos, mūsų stovyklos yra specialiai mums paruoštos. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Ne. Mes darom gerus dalykus. — Andrius Lileika, Vincas Giedraitis, Tomas Giedraitis, Rasa Adams, Antanas Vainius, Vytas Šaulys

Nejaučiu. Mes turim iškylas ir rašom žmonėms. — Asta Šaulytė

Truputį, nes mes esame darę įdomių dalykų, bet tik retkarčiais. — Jonas Janušas

---

Ką dar norėtum pasakyti apie jaunių veiklą arba atsakyti šio rašinio autoriui?

Karaliaus Mindaugo kuopos jauniai spėja, kad straipsnio autorius Gytis Liulevičius. Redakcija tyli. — Red.

Gyti, labai geras rašinys! — Vitas Rugienius

Gerai parašei, Gyti! — Gytis Udrys

Labai gerai parašyta! — Nida Černiauskaitė

Gyti, labai geras laiškas, ir aš sutinku pilnai. — Linas Udrys

Aušros Vartų kuopa:

Aš manau, kad šis rašinys buvo gera idėja, nes sužinojome, ką kiti mano apie jaunių grupę. Bet tas straipsnis turi negatyvių idėjų ir gerų idėjų, kurias galima ir rytoj daryti. — Vilija Žemaitytė

Aš manau, kad laiško autorius labai negatyviai galvoja, ar gal Chicagoje ateitininkai ne taip gerai elgiasi susirinkimuose kaip Los Angeles. — Talandas Petraitis

Jis galvoja negatyviai ir jeigu jis šitą pasakytų savo būreliui, aš manau, kad jie galėtų ką nors padaryti. O gal, kur jis gyvena, niekam nesvarbu, ką jie daro. — Rima Prišmantaitė

Mes jauniai galėtumėm daugiau dalykų patys daryti, jei norėtumėm, bet daugelis mūsų nedrįsta pasakyti, ką mes norėtumėm daryti. — Dalytė Navickaitė

Jo rašinys yra pusiau teisingas ir pusiau tik jo nuomonė, bet jis turėjo gerų minčių, pvz., ruošti jauniams kursus. — Aidas Palubinskas

Marijos Pečkauskaitės kuopa:

Labai geras rašinys, gerai suorganizuotas. Mes turim gerus vadovus, įspūdingus, gerus žmones, kurie nori tarnauti. — Andrius Lileika

Jis nežino, ką mes darom čia. — Vincas Giedraitis

Šitas rašytojas buvo labai gudrus, nes jis žinojo, ką jis sako. — Tomas Giedraitis

Šitas autorius yra neteisus. Aš galvoju, kad gali būti geriau. — Rasa Adams

Man atrodo, kad jis turėjo gerą sumanymą. — Antanas Vainius

Jis gerai išreiškia savo mintis ir jo idėja yra gera. — Vytas Šaulys

Šitas autorius truputį per daug iškritikavo jaunius. Aš manau, kad ateitininkai yra labai gera organizacija. — Asta Šaulytė

Aš sutinku su kiekvienu šio autoriaus žodžiu. Aš tikiuos, kad šis gabalas popieriaus nebus paskaitytas ir išmestas, bet bus daugiau apie jį pagalvota. — Jonas Janušas

A.†A. PROF. DR. BALYS PALIOKAS

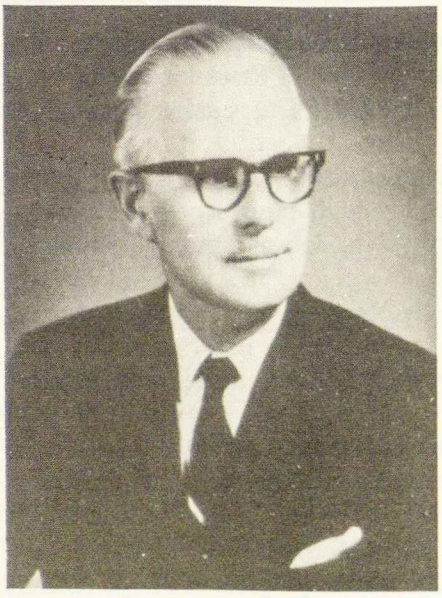

A. a. dr. Balys Paliokas. Šis *Ateities* numeris skiriamas jo šviesiam atminimui. Jis buvo dviejų *Ateities* numerių mecenatas: 1979 m. 2 nr. — prisiminti jo brangiai žmonai Emilijai ir 1980 m. 1 nr., — prisiminti Sibire nužudytam jos broliui Jonui Masiliūnui. Žurnalo redakcija ir administracija yra dėkinga a.a. dr. B. Palioko šeimai už 500 dol. auką šio numerio išleidimui.

1982 m. kovo mėn. 29 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje pilnas sumanymų ir ryžto netikėtai mirė a.a. dr. Balys Paliokas.

Jis buvo gimęs 1898 kovo 20 Pasvalyje šviesių, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Gimnaziją pradėjo lankyti 1911 m. Mintaujoje, kurios ligi I Pasaulinio karo baigė 5 klases. Karo metu buvo pradžios mokyklos mokytojas. 1918 m. gruodžio mėn. rusų bolševikams besibraunant į Lietuvą, įsijungė į Joniškėlio partizanų eiles. Atsidarius Panevėžio gimnazijos vyresnėms klasėms Balys joje tęsė mokslą ir 1921 m. baigė pirmuoju mokiniu. 1921-1922 m. Kaune atlikdamas karinę prievolę studijavo Aukštuose kursuose ir Lietuvos universitete. 1923 m. studijavo Berlyne Handelshochschule (Aukštajame prekybos institute), kurį baigė 1927 m. ir pradėjo tarnauti Generaliniame Lietuvos konsulate sekretorium.

1928-1930 m. studijavo ekonomiją Berlyno universitete, 1931 m. tarptautinę teisę Haagos tarptautinės teisės Akademijoje. Tais pat metais buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės konsuliarinio skyriaus sekretorium ir ataše prekybos reikalams. Šioje tarnyboje priklausė diplomatiniam korpusui su diplomato privilegijomis. Vykdant tas pareigas dažnai tekdavo pagelbėti bėdon patekusiems Lietuvos piliečiams.

Dariaus-Girėno tragiško skrydžio metu 1933 liepos 17 pirmas iš Lietuvos pareigūnų pasiekė lakūnų žuvimo vietą ties Soldinu ir paprašė vokiečių valdininkų apsaugoti jų palaikus ir lėktuvo liekanas, kol pribuvę Lietuvos įgalioti pareigūnai viską perims savo žinion.

Ekonomijos studijas 1934-1936 m. tęsė Jenos universitete, kurias baigė daktaro laipsniu cum laude parašęs dizertaciją: „Die Finanzen der Selbstverwaltungskoerper Litauen einst und jetzt“ (Lietuvos savivaldybės įstaigų finansai anksčiau ir dabar).

Grįžęs Lietuvon trumpai tarnavo Užsienio reikalų ministerijoje. 1938 m. perėjo Susisiekimo ministerijos ekonominio departamento tarnybon. Ten vadovavo jo suorganizuotam kelionių biurui „Kelit“.

Pastoviai įsikūręs, 1938 spalio 28 susituokė su Emilija Masiliūnaite. Santuokoje susilaukė dukrelių Indrės ir Austės.

1939-1944 m. Prekybos instituto lektorius ir docentas.

1944 m. rusų bolševikams braunantis į Lietuvą, su šeima pasitraukė į Vokietiją ir apsistojęs Memmingene buvo susitvėrusios tremtinių stovyklos vadovas, Lietuvos raudono kryžiaus ir Lietuvių sąjungos skyrių pirmininkas. 1947 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Besikurdami abu su žmona Emilija dirbo fizinį darbą. Norėdamas greičiau įsikurti, Balys šalia sunkaus pagrindinio darbo kurį laiką buvo panaktinis. Tik po poros metų pavyko gauti dėstytojo darbą įvairiose kolegijose. Ilgiausia dėstė kaip associate professor Christian Brothers college, Santa Fe, N.M. ligi 1956 m. kada pasitraukė į pensiją.

Būdamas pensininkas suorganizavo siuntinių tarpininkavimo įmonę „Leveni“, buvo vienas iš eksporto-importo „Mickpal and Co.“ firmos steigėjų ir valdybos sekretorius.

Visuomeninėje veikloje nuo gimnazijos laikų ateitininkas. Studijų metu Berlyno Ateitininkų klubo ir Berlyno Lietuvių studentų draugijos aktyvus narys. Buvo vienas iš Lietuvos piliečių sąjungos steigėjų ir jos vicepirmininkas 1929-1936 m.

Plačiai bendradarbiavo lietuvių katalikų spaudoje ir ūkio žurnaluose dažniausia pasirašinėdamas pravarde „B. Vitaitis“. Buvo dienraščio *Rytas* specialus Berlyno korespondentas.

Gyvendamas Chicagoje priklausė Ateitininkų sendraugių skyriui ir kurį laiką buvo skyriaus valdybos iždininku, Lietuvių fondo ir Balfo narys, Vliko ir Altos rėmėjas. Nuo 1974 spalio 8 Ateitininkų šalpos fondo iždininkas. Sukaktuvinio *Ateities* kongreso proga Revizijos kom. patikrinusi Šalpos fondo iždą, pareiškė iždininkui dr. B. Paliokui padėką už per eilę metų stropiai atliekamą darbą.

Buvo mecenatas *Ateities* 1979 m. vasario m., skirto paminėti šviesų atminimą žmonos Emilijos, veiklios visuomenininkės, „Giedros“ korp. garbės narės ir 1980 m. sausio m., skirtą paminėti garbingos atminties jos brolį Joną Masiliūną, nuo 1912 metų ateitininką, savanorį-kūrėją, Seimo atstovą, Susisiekimo ministrą, rusams bolševikams išduotą ir šių 1942 m. gruodžio mėn. 25 d. Sibire nužudytą.

Sužinojęs, kad iš Lietuvos gauta vertinga knyga paryškinanti M. Krupavičiaus kaip valstybininko ir politiko veiklą, ryžosi ją išleisti. Savo, savo artimųjų ir kitų tūkstantinėmis bei šimtinėmis greit sutelkė reikiamą sumą (5,700 dol.) spausdinimui. Taip atsirado knyga *Valstybininkas politikos sūkuriuose.*

Iš M. Krupavičiaus testamento vykdytojų žinojo, kad yra jo spaudai paruoštų veikalų. Su jais susi-

TĖTIS

Austė Vygantienė

Mano tėtis buvo nepaprastas žmogus. Tas padarė jį dažnai nekantrų, bet taip pat labai įdomų.

Per visą vaikystę figuravo mama. Be jokio klausimo, josios buvo sunkiausia našta — auginti mus dvi svetimame krašte, prižiūrėti namą, eiti į darbą; visa tai atliekant vienai, silpnesnės sveikatos, vyresnio amžiaus... Kreipėmės į mamą klausimais, prašydamos patarimų. Svarbu buvo gauti jos pritarimą, nes kitaip žinojai kad klysti. Ji mokėjo viską — vaidinti, rašyti, kepti, bendrauti su žmonėmis.

Tėtis grįždavo per šventes. Stengdavosi papasakoti apie savo darbą, bet neturėdavom tam daug laiko. Paaugus, veždavau jį į traukinio stotį. Per tą valandėlę, kildavo įdomiausių diskusijų — istoriniais, politiniais klausimais. Tada gailėdavaus, kad laikas taip greitai prabėgdavo ir reikėdavo atsisveikinti.

Baigęs mokytojavimą tolimesniuose miestuose, grįžo į namus. Nors jau buvo vyresnio amžiaus, vis jautė neramumą ką įdomesnio veikti — tai pradėjo vėl mokytojauti, tai įėjo į Ateitininkų Šalpos Fondo valdybą, tai reiškėsi pas Panevėžiečius, tai pas profesorius, tai redagavo knygas. Visur norėjo eiti, viską matyti. Pritrūkus lietuviškų parengimų Jaunimo centre ar Tautiniuose namuose, nuvažiuodavo į miestą pažiūrėti į žmones, į krautuves, pavalgyti pas Marshall Fieldą. Vienoj tokioj ekskursijoj, jis užrašė visų mūsų vardus ant loterijos kortelės laimėti kelionę į Airiją. Laimėjom, ir turėjom progą apkeliauti Airiją!

Mamos netikėta mirtis visus mus stipriai sukrėtė. Visiems buvo sunku. Tačiau viskas pasidarydavo dar sunkiau, pamačius savo stiprų, griežtą tėvą, susilenkusį senuką, nesuvaldomai kūkčiojantį. Ir taip matydavau dažnai. Jos kambarys — likęs kaip šventovė: niekas per tris metus nepajudinta — tas pats rankinukas, ta pati *Ateitis* ant lovos. Per tą liūdesį pamačiau, kokios jis stiprios ištvermės ir nusistatymo žmogus. Nežiūrint sunkiausių kliūčių, įvykdė mamos prisiminimui kryžiaus pastatymą Dainavos Kryžių kalne. Neturėdamas ypatingų pajamų, sugebėjo finansuoti vieno rytinių kraštų misionieriaus mokslus. Nežiūrėdamas savo amžiaus, stengėsi visu užsispyrimu išlaikyti šeimos tradicijas. Kiekvieną šeštadienį, po šeštadieninės mokyklos, laukdavo mūsų visų pietums. Susėsdavom dvylika prie stalo! Prieš kiekvieną valgį uždegdavo žvakutę ir visi kartu pasimelsdavom už „bobutę".

Tėčio susidomėjimas viskuo padarė jį geru keliautoju. Gal dėl to ir dirbdavo įvairiuose miestuose — pamatyti, susipažinti. Sykį, kai mokytojavo Santa Fe, pasikvietė mane pasisvečiuoti, ir kartu apkeliavom įdomesnes vietas New Meksikoj ir Texas. Aš buvau sužavėta. Įvairiais pretekstais pats nuvažiavo į Washingtoną, į Floridą, į Lietuvą, ir vėliau su mumis į Californiją.

Mums susitikus su jo prieteliais, vieni aiškino, kiek daug jis moksliškai atsiekęs, kiti, koks jo nuostabus aktyvumas. Gal taip ir buvo, bet aš pamačiau ir pamilau jo grynai žmogiškąją pusę. Dažnai dėkoju Dievui, kad davė tam bent truputį laiko. Tik po mamos mirties artimiau susipažinau su tėvu. Pamilau jo savotiškumus, jo neapsakomai jautrią širdį gyvuliukams ir vaikams. Gaila jam buvo visų benamių gyvuliukų, ir dėl to visos katės pas jį atsivesdavo kačiukus. Tiek sykių tempdavo jis tuos mažylius gyvuliukus autobusais, traukiniais, kad tik nereikėtų sunaikinti, kad surastų jiems namus. Tolimą kelionę traukiniais dažnai padarydavo ir dėl anūkų, nežiūrint nei oro, nei sveikatos, ir mielai juos prižiūrėdavo. Mažiausią — dar tada tik kūdikį — vystydavo ir valgydindavo. Vaikai be galo nekantriai laukdavo senelio. Senelis eidavo į anūkų rečitalius, senelis virdavo skaniausią kisielių, senelis gelbėdavo mano pasėtą, bet neprižiūrimą daržą. Mamos prisiminimui iškasė iš savo kiemo medelį, kuris keletą dienų pastovėjo be žemių. Visi manėm, kad bus blogai. Tėtis liepė įkasti į žemę. Ir šiandien stovi kieme sveikai žydintis medelis. Kartą, niekam nepasakiusį, kad atvažiuoja, sutikau tėtį einantį iš traukinio stoties, tempiantį rožes mūsų kiemui, kruvinom rankom, maišams plyštant...

Pasižiūriu į kiemą ir visur matau tėčio ranką. Ir prisidedu prie paukščiukų, kurie įsikūrė tėtės inkiluose, ir tos daugybės benamių katyčių, ir prie visų mūsiškių, ir dėkoju Dievui, kad gyveno toksai žmogus kaip mano tėtis.

---

pažinęs jis atkreipė dėmesį į gana stambų originalų jo veikalą. *Visuomenės Mokslas*. Pasitaręs su artimaisiais vienminčiais jis ryžosi tą veikalą atspausdinti. Gavus kiek pajamų už parduotas knygas ir pridėjus atspausdintos knygos likutį, susidarė lėšų darbą pradėti. Galutinai paruoštą spaudai knygą nešė spaustuvėn, bet benešant ištiko širdies neganda. Tad nuvyko Šv. Kryžiaus ligoninėn tikėdamasis, sveikatai pagerėjus, baigti nebaigtus darbus. Bet likimas lėmė, kad iš ten išvyko Amžinon Tėvynėn.

Artimas Balio bendradarbis ir patarėjas, kun. Vyt. Bagdanavičius, šv. Mišių už jo vėlę atsisveikinimo pamoksle prisiminė jauno akademiko pareikštą mintį atsisveikinant su savo mirusiu tėvu, kuris pareiškęs, kad tai laiminga karta. Ji turėjo aiškius gyvenimo uždavinius ir jiems dirbo. Tai sakydamas jis turėjo galvoje tuos žmones, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Lietuvos valstybės kūrimo. „Mes esame linkę didžiais žodžiais aptarti Mindaugo ar ypač Gedimino laikus, kada buvo sukurta D. Lietuvos kunigaikštija. Bet nemažiau pagrindo mes turime džiaugtis, kad gyvename tais laikais, kada buvo sukurta Lietuvos respublika, ta gėlė be dėmės"...

Dr. B. Paliokas nuo pat Lietuvos valstybės atkūrimo pradžios buvo įsijungęs į jos atkūrimo veiklą. Būdamas 6 klasės moksleivis buvo Joniškėlio partizanų gretose kovai su rusų bolševikais, aktyvus Seimo rinkimų dalyvis, diplomatas Berlyne.

Dr. Balys Paliokas palaidotas balandžio 2 Šv. Kazimiero kapinėse šalia žmonos Emilijos ir brolio dr. Vinco.

Liko liūdinti duktė dr. Austė su vyru dr. Mindaugu Vygantu, duktė Indrė su vyru inž. Donatu Tjūnėliu ir septyni vaikaičiai.

B.Ž.

LAIŠKAI

Sveikinimas išeivijos rašytojams

Gerbiamieji Lietuvių Rašytojų Draugijos Suvažiavimo Dalyviai!

Lietuvių rašytojų įnašas į tautos gyvybę ir sąmonę buvo ir tebėra nepaprastai didelis.

Ateities žurnalo redakcijos vardu sveikinu visus lietuvius rašytojus išeivijoje šio suvažiavimo Clevelande proga, nuoširdžiai linkėdamas jiems kūrybingai nešti ir toliau gyvos tautos sąmonės ir prasmingumo žiburį saviems tautiečiams išeivijoje, vis prisimenant prispaustuosius savoj tėvynėje.

Kęstutis Trimakas
Ateities vyr. redaktorius
1982 m. gegužės 17 d.

Sveikinimas kun. Stasiui Ylai

Didžiai Gerbiamas ir Mielas Ateitininkų Federacijos Dvasios Vade,

Susirinkę *Ateities* žurnalo redakcijos posėdžiui, prisimename Jus Jūsų kunigystės 50 metų sukaktyje. Taip dažnai matę Jus ateitininkų veiklos avangarde, o Jūsų idėjas *Ateities* žurnalo puslapiuose trokštame toliau džiaugtis Jūsų bendradarbiavimu *Ateityje.*

Ateities red. kolektyvo nariai
1982 m. gegužės 20 d.

Sveikinimas kun. dr. Juozui Prunskiui

Didžiai Gerbiamas Kunige,

Jūsų kunigystės 50-ties metų sukaktyje nuoširdžiai sveikinu Jus ir linkiu daug daug Dievo palaimos, kaip praeityje, taip ir ateityje būti tarpininku tarp Dievo ir žmonių: tegu ir toliau Dievo gėris sklinda žmonėms Jūsų rankomis.

Ateities redakcijos vardu —
Kęstutis Trimakas
1982 m. gegužės 21 d.

Dėl vaikų skaičiaus šeimoje

Čia keleta minčių, dėl vaikų skaičiaus šeimoje (žr. *Ateitis,* 1-2 nr., 30 psl.). Kaip Brolis Petras sako, 1975 m. man atrodė, kad vaikų pakankamai, tokiose aplinkybėse... Ir kai nuomone su Dievo pagalba pakeičiau, jau daugiau vaikų ir nėra... Tad truko pasitikėjimo Dievu, taip žiūrint atgal matosi. Tikrai nuostabu, kad L. Sidrys pasisako taip už Dievo planą. Kaip puiku matyt krikščionį, kuris ir daro ką kalba. O Jėzus (Mt. 11:28-30) mus kviečia: „Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti: aš jus atgaivinsiu!..“ Tad ar gyvensiu Amerikoje ar Lietuvoje — ar remsiuos Viešpačiu ar savo pastangomis?

Vida Tjūnėlienė
Chicaga, JAV

Iš mažo grūdelio...

Gerbiamieji *Ateities* Darbuotojai,

Nuoširdus lietuviškas ačiū už *Ateities* dešimtąjį dvigubą numerį. Tąja proga sveikinu visą ateitininkų judėjimą taip pat ir šio numerio mecenatą p. inž. A. Rudį. Kiekvienas lietuvybės organizuotas judėjimas mums lietuviams išsiblaškiusiems po platųjį pasaulį padeda mūsų visų tėvynei Lietuvai atgauti laisvę...

Iš mažo grūdelio išauga didžiulis medis. Taip pat iš mažos lietuvių tautos turime asmenų, kurie davė mums ir kitiems daug gero, bet tie asmenys turėjo savo idealus ir neparsidavę už Judo grašius Lietuvos okupantams. Juos mes minėsime per amžius. Lietuva didvyrių žemė ir mes neturime užmiršti — ypačiai tie jaunuoliai, kurie gimė už Lietuvos ribų. Sekite savo tėvelių pėdomis, branginkite lietuvišką kalbą. Gal vienas Dievas težino ar kartais Jūs, mūsų atžalyne, arba Jūsų vaikai grįš į laisvą brangiąją Lietuvėlę prie ramiai banguojančios Baltijos jūros ir statys laisvą demokratinę Lietuvą, o gali būti ir bendrą Pabaltijos tautų Baltijos Respubliką su visomis Jos istorinėmis žemėmis. Lai Dievas ir Lietuvos meilė lydi mūsų norus laisviems gimus, laisviems ir baigti šios žemelės vargus ir džiaugsmus.

Petras Čiabis
Buenos Aires, Argentina

Jaunių anketa

Persiunčiu Jums New Yorko jaunių pasisakymus dėl jaunių veiklos. Jūsų pateiktus klausimus išanalizavo ir diskusijas pravedė Stasys Janušas, studentas, ne vienas iš globėjų. Norėjome, kad jaunimas laisvai pasisakytų. Kaip matote, siunčiame jų reakcijas nepataisytas, be komentarų, gal taip bus įdomiau. Visi lauksime sekančio *Ateities* numerio. Jaunųjų ateitininkų klausimas labai mums svarbus ir norėtume daugiau apie jaunius matyti spaudoje.

Su geriausiaisi linkėjimais,

Liūda Gudelienė
Jaunių globėja
Marijos Pečkauskaitės
moksleivių ateitininkų kuopa

(Anketos pasisakymas žr. šiame nr. „Atžalų“ skyriuj. — Red.)

1982 JAS vasaros stovyklos vadovų kursų dalyviai. Pirmoj eil.: JAS-CV, narė K. Veselkaitė, R. Bielskytė, K. Pabedinskaitė, L. Vasiliauskaitė, R. Sidrytė, E. Žilionytė. Antroj eil.: JAS-cv vicepirm. J. Udrienė, R. Šulaitytė, R. Rūbaitė, D. Polikaitytė, R. Stukaitė, A. Budrytė, JAS-CV pirm. B. Bublienė. Trečioj eil.: V. Šulaitis, J. Palūnas, A. Polikaitis, V. Kaufmanas, V. Dundzila, A. Sodonis. Ketvirtoj eil.: R. Balčiūnas, V. Laniauskas, V. Staniškis, JAS-CV narys L. Mikulionis, D. Steponavičius, D. Barz-d-ukas ir stovyklų komendantas J. Polikaitis.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBA POSĖDŽIAUJA

Kovo 25-tos dienos posėdžio pradžioje, Federacijos vadas priminė ir paryškino Lietuviškų Parapijų metų reikšmę ir svarbą. Valdybos nariai, savo pasisakymais, padarė kai kurių pasiūlymų. Nutarta kreiptis į atskirų sąjungų valdybas ir prašyti, kad jos savo ruožtu ragintų visus ateitininkus aktyviai dalyvauti Lietuviškų Parapijų metų pravedime. Federacijos valdyba pageidauja, kad ateitininkai vasaros stovyklose ir susirinkimuose tuos klausimus išsamiai diskutuotų, o taip pat kad būtų keliamas ir akcentuojamas pašaukimų reikalas.

Posėdyje buvo pasisakyta ir dėl artėjančių šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimo (1484-1984). Buvo iškelta mintis, kad, šv. Kazimiero metų proga, reikėtų dėti pastangų, kad popiežius Jonas Paulius II paskelbtų maldos dieną už Lietuvą. Buvo taip pat siūloma, kad kiekviena kolonija iškilmingai paminėtų šv. Kazimierą ir kad šalia pagrindinių iškilmių Romoje ir Toronte, kurioje nors didesnėje JAV kolonijoje būtų suruošta platesnio masto šv. Kazimiero šventė su atitinkama programa. Taip pat buvo siūloma paprašyti prof. Antano Maceinos parašyti išsamų straipsnį apie šv. Kazimierą filosofinėje šviesoje. Ateitininkų Federacijos valdyba siūlo, kad ateitininkai ruoštų ir planuotų šv. Kazimiero minėjimus kartu su Lietuvos vyčiais.

Sąjungų referentai padarė pranešimus apie sąjungų veiklą. Visos Sąjungos, atrodo, gražiai tvarkosi, tik studentai dar vis neturi centro valdybos. Federacijos vadas, tačiau, pranešė, kad yra vilties, jog netrukus studentų centro valdyba bus sudaryta Chicagoje.

MAS referentė Daina Penkiūnaitė painformavo, kad centro valdyba balandžio 2, 3 ir 4 dienomis, Dainavoje, ruošia pavasario kursus moksleiviams. MAS vasaros stovykla įvyks Dainavoje birželio 20-liepos 4 d. Neringoje MAS stovykla numatoma rugpiūčio 15-29 dienomis.

JAS referentė Ramunė Mikulionytė pranešė, kad vasaros stovykla įvyks Dainavoje liepos 4-18 dienomis. Jai vadovaus St. Rudys, jr., ir komendantu bus J. Polikaitis. Čia buvo aptartas ir *JAS va-*

dovo išleidimo galimybių klausimas.

ASS referentas Pr. Baltakis perdavė centro valdybos nusiskundimą, kad iki šiol dar nepavyko užmegzti tampresnių ryšių su atskirais skyriais. Sendraugių vasaros stovyklos įvyks: Dainavoje liepos 18-25 d. Ją tvarko Vytautas Šoliūnas. Kennebunkporte rugpiūčio 14-21 d. Jos programos reikalais rūpinasi dr. Č. Masaitis.

Federacijos vadas pasidalino įspūdžiais iš kelionės į Bostoną, kur dalyvavo Bostono ir kaimyninių kolonijų ateitininkų sendraugių susirinkime. Kaip tik to susirinkimo metu buvo išrinkta Bostono ateitininkų sendraugių valdyba, kuriai vadovauja Almis Kuolas.

Federacijos vadas painformavo, kad kun. Šeškevičius, Brazilijoj, prašo Federacijos valdybą atsiųsti vieną ar du asmenis vadovauti vasaros stovykloms. Fed. valdyba nutarė pasiųsti vieną atstovą. Tikimasi, kad ta proga bus galimybių užmegzti ryšius ir su Argentinos bei kitų Pietų Amerikos kraštų ateitininkais.

Posėdžio metu buvo išreikšta keletas pasiūlymų bei pageidavimų vasaros stovyklų rengėjams. Siūloma savo programose diskutuoti lietuviškų parapijų svarbumą ir praeitų metų *Ateities* Jubiliejinio kongreso nutarimus ir paminėti įvairių mūsų tautos žymiųjų žmonių sukaktis, kaip Maironio, V. Krėvės ir kt.

Buvo pasikeista nuomonėmis „Mūsų Idėjos dabarties šviesoje" knygų serijos klausimu. Tolimesniems leidiniams buvo padaryta keletas pasiūlymų. Iškelta galimybė toje serijoje išleisti prel. Kuraičio raštų rinktinę su biografiniu įvadu. Kitais metais sueina 100 metų nuo prel. Kuraičio gimimo. Šiuo reikalu ypač rūpinasi buvęs Ateitininkų Federacijos vadas dr. J. Girnius ir Federacijos valdybos narys, rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Daugiau temų Mūsų Idėjos dabarties šviesoje serijai gauta iš Ateitininkų Tarybos pirmininko dr. Adolfo Damušio: Mūsų idėjinė rezistencija; Lietuvių kalba — jos originalumas; Kristaus asmenybės charakteristika. Posėdyje buvo taip pat iškelta nuomonė, kad į minėtą knygų seriją būtų galima įtraukti prof. Simo Sužiedėlio rašomą knygą apie šv. Kazimierą.

Skelbiama premija už religinį veikalą 1981-1982 m. laikotarpiui. Tos premijos mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis. Premijos komisija netrukus bus sudaryta ir paskelbta spaudoje. Veikalus ir rankraščius galima siūlyti iki šių metų gruodžio 31-mos dienos.

jv

KUN. SAULAITIS PAS MOKSLEIVIUS

Aleksandro Stulginskio kuopos nariai išklausė kun. A. Saulaičio įdomiai pristatytą paskaitą apie jo gyvenimą Brazilijoje. Taip praleido moksleiviai kovo mėn. 26 d. vakarą pas Venclovus, Deerfielde. Kunigas Saulaitis rodė labai aiškias ir realistiškas skaidres Brazilijos miestų ir džiunglių vaizdų. Gyvenęs keletą metų Brazilijoje, kun. Saulaitis susidraugavo ir susipažino su daugeliu žmonių. Brazilijoje yra didelis skirtumas tarp miestų ir kaimų. Sao Paulo miesto centre stovi gražūs, modernūs pastatai ir vingiuoja ilgi greitkeliai. Kitose Brazilijos vietose labai biednai gyvena paprasti žmonės. Dažnai tokiose vietose nėra nei automobilių, nei gatvių, nei tvirtų namų. Kunigas Saulaitis paaiškino, kad nors tie žmonės ne daug ką turi, jie yra labai nuoširdūs ir dosnūs. Brazilijoje yra daug tankių džiunglių, kuriose nedaug žmonių yra buvę. Brazilijoje yra ir indėnų ir dar tebėra braziliečių, kurie tiki į visokias senoviškas gydymo priemones. Būdamas Brazilijoje, kun. Saulaitis išmoko kaip lengvai rasti lietuvių namus: kur namas apsodintas darželiu — lietuviai gyvena.

Rasa Tijūnėlytė

Diskusijos vadovų kursuose: R. Rūbaitė, R. Stukaitė, J. Palūnas, D. Barzdukas, D. Polikaitytė ir R. Baliūnas.

ATEITININKŲ JAUNŲ ŠEIMŲ SUVAŽIAVIMAS Putnam, Ct.

Gegužės 15-16 dienomis dr. Č. Masaičio rezidencijoje įvyko ateitininkų jaunų šeimų suvažiavimas.

Gegužės 15, Putname Raudondvario salėje buvo sol. Ginos Čapkauskienės koncertas, skirtas kun. St. Ylai pagerbti. Akompanavo dr. Saulius Cibas, kuris baigė medicinos mokyklą š.m. gegužės 7 Bostone.

Gegužės 16, jaunimas — studentai žuvavo ir kepė „šuniukus", vyresnieji valgė, o jaunučiai laižė ledus ir pirštelius. Ses. Onutė pravedė literatūros valandėlę.

Kairėj, Putname po koncerto kun. St. Ylai pagerbti, ses. Margarita, sol. Gina Čapkauskienė ir akompaniatorius dr. Saulius Cibas. Dešinėj, Per iškylą, studentai Paulius Gudelis ir A. Janušis kepa kotletus.

Kairėj, per jaunų šeimų suvažiavimą, L. Gudelienė su jaunučiais Kupčinskaite, A. Kuolu ir A. Kupčinsku. Dešinėj, medžio pavėsyje svečiuojasi prel. Vyt. Balčiūnas, kun. St. Yla, ses. Ona Mikailaitė, sol. Gina Čapkauskienė ir dr. Č. Masaitis.

JAUNIMO SĄSKRYDIS CLEVELANDE Moksleivių svarstybos ir siūlymai

Gegužės 1-2 d. Clevelande buvo suruoštas ateitininkiško jaunimo sąskrydis. Gegužės 1 d. vyko svarstybos: moksleiviams ir studentams atskirai. Moksleivių svarstyboms vadovavo iš Chicagos atvykęs *Ateities* vyr. redaktorius kun. Kęstutis Trimakas.

Visas Ateities Jubiliejiniame kongrese svarstytas temas pristatė sekantys moksleiviai: „Mūsų uždaviniai Kristuje" — Rimas Puškorius, Moksleivis ir Kristus" — Tauras Bublys, „Kristaus idėja" — Darius Steponavičius, „Pagalba Lietuvai" — Rimas Balašaitis, „Kultūra ir kūryba", Rimas Puškorius, „Kūryba ir Moksleiviai" — Ramūnas Balčiūnas, ir „Plyšys tarp žodžių ir darbų" — Edas Čepulis.

„Mūsų uždaviniai Kristuje". Rimas Puškorius kalbėjo, kad Kristus yra mūsų viltis ir vadas, mums sekti Kristų yra atsižadėjimo ir

kančios kelias: reikia įdėti daug darbo ir laiko. Gyvenant Kristaus gyvenimą reikia atiduoti viską, šis kelias yra atsiekiamas tik tvirtumu.

Pasiūlymai: Atsinaujinti gyvenimo kovoje per religiją ir mokslą. Per kuopos rekolekcijas mes pažįstame, kas yra Kristus. Turėdami jo nuotaiką, perduodame kitiems. Skatinti Kristaus idealo meilę per draugiškumą, atvirumą, bendravimą ir priimant kitų mintis.

„Moksleivis ir Kristus". Tomas Bublys mums aiškino, kad Kristus yra kaip žvakė mūsų gyvenime.

Pasiūlymai: Įgyvendindami ateitininkų šūkį, mes susipažįstame su Kristaus gyvenimu ir sekame jį kaip idealą. Draugų tarpe diskutuoti geras knygas ir idėjas, kurics mums rūpi ar vargina yra patartina. Šv. Rašto skaitymas susirinkime ir draugų tarpe padeda mums geriau pažinti Kristų.

„Kristaus idėja". Darius Steponavičius kalbėjo, kad reikia matyti Kristaus viziją ir su ja susigyventi. Kai žmogus nutolsta nuo Kristaus, jis turėtų pažiūrėti iš tolo ir vėl priartėti.

Pasiūlymai: Per pašnekesius teologinėm temom geriau pažįstame Kristų ir jo mokslą, kuris patobulina mūsų gyvenimą. Mums reikia būti tokiais, kaip Kristaus apaštalai buvo, kovojant už Lietuvą. Suprasdami apaštalų ryšius su Jėzumi, galime savo ryšį patobulinti.

„Pagalba Lietuvai". Rimas Balašaitis aiškino, kaip yra sunku lietuviams Lietuvoje ir kaip jie kentėjo Sibire. Padėti Lietuvai, mums reikia būti tautiškiems ir visokiais būdais išlaikyti lietuvybę.

Pasiūlymai: Lankydami Lituanistines mokyklas, lietuviškas parapijas, lankydami įvairias organizacijas ir naudodami lietuvių kalbą mes išlaikome lietuvybę. Kelti Lietuvos padėtį amerikiečių tarpe, mokyklos projektuose naudoti Lietuvos temą ir platinti Kroniką yra būtina.

Clevelando ateitininkų šeimos šventė

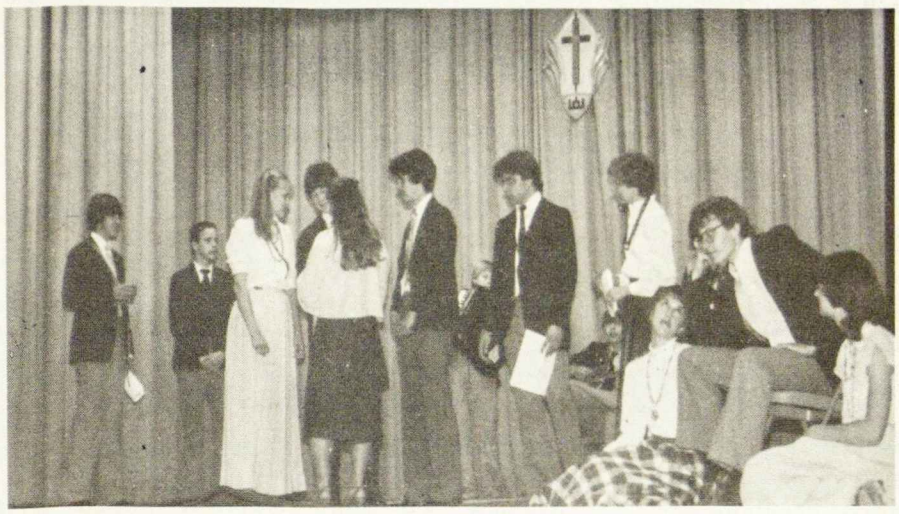

Moksleiviai inscenizuoja Maironio „Čičinską".

Jaunučiai atlieka Maironio montažą.

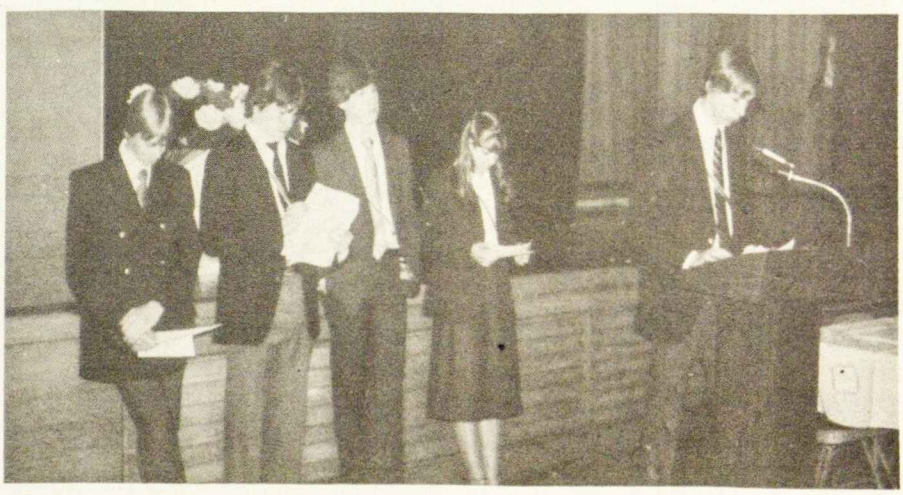

R. Balčiūnas, D. Barzdukas, R. Puškorius, S. Bankaitytė ir G. Barzdukas skaito Maironio poezijos montažą akademijoje.

„Kultūra ir kūryba". Rimas Puškorius aiškino, kad mūsų iššūkis kaip kultūrinė organizacija su sava ideologija yra būti tautinės krikščioniškos kultūros kūrėjais ir skleidėjais savo tautoje. Mūsų iššūkis kaip ateitininkai yra jungti žemiškus ir transcendentinius pasaulius kūryboje ir kultūroje.

Pasiūlymai: Mes įgyvendiname savo iššūkį, būdami kūrybingi:

rašydami laikraščiams bei žurnalams, diskutuodami kūrybinius bei kultūrinius klausimus, skaitydami literatūrą ir lavindamiesi įvairiose meno srityse.

„Kūryba ir moksleiviai". Ramūnas Balčiūnas, kalbėjo, kad kiekvienas moksleivis kasdien gali įgyvendinti savo kūrybingumą. Daug garsių žmonių pradėjo kurti jauni, bet dažnai moksleiviai bijo išreikšti savo kūrybingumą, nes bijo kritikos ar pajuokos.

Pasiūlymai: Šokdami, rašydami, bendraudami, sportuodami ir dainuodami, jaunuoliai subrandina savo kūrybingumą. Per draugiškumą, atvirumą, ir bendravimą, priimdami kitų mintis mes palengviname jiems išreikšti savo kūrybingumą.

„Plyšys tarp žodžių ir darbų". Edas Čepulis aiškino, kad ateitininkų organizacijoje galime veikti ir kurti, bet be įgyvendintų darbų nėra veiklos.

Pasiūlymai: Užsidegdami, galime įgyvendinti savo idėjas veikloje. Mums reikia stipresnės kolektyvios veiklos per mūsų darbą, kad pasiekti savo tikslą.

Per diskusijas ir pasisakymus, mes sąskrydyje svarstėme kaip įgyvendinti savo mintis veikloje. Buvo daug iškeltų gerų minčių, kurios turėtų padėti mūsų veiklai.

Rimas Puškorius

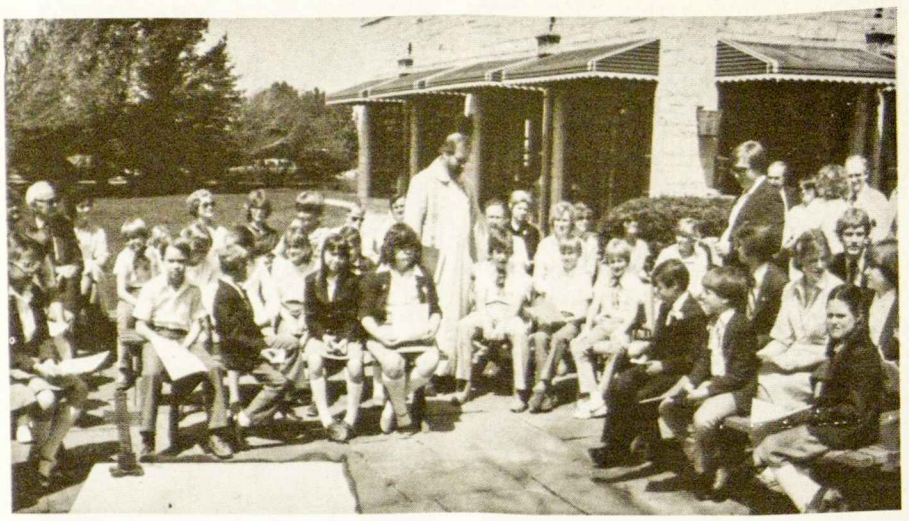

Partizano Daumanto kuopos šeimos šventėje gegužės 2 d. Ateitininkų namuose, kuopos kapelionas kun. A. Saulaitis tarp dalyvių.

Erikas Vasiliauskas, Vilius Dundzila, ir Jūra Vasiliauskienė pasitaria su vaikučiais Part. Daumanto kuopos šeimos šventėje, geg. 2 d. Ateitininkų namuose.

Lina Damušytė, Gita Gilvydytė, Asta Kazlauskaitė, Vida Kazlauskaitė ir Aldona Norkutė Part. Daumanto kuopos šeimos šventėje.

DAUMANTO KUOPOS ŠEIMOS ŠVENTĖ

Chicagos priemiesčių Partizano Daumanto ateitininkų jaunučių ir jaunių kuopa baigė šiuos veiklos metus su kuopos šeimos švente gegužės 2 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Oras pasitaikė puikus, tai kuopos kapelionas kun. A. Saulaitis ir kun. St. Yla lauke, pavasariškoje gamtoje laikė šv. Mišias. Per šv. Mišias įžodį davė sekantys vaikai: Lina Damušytė, Gita Gilvydytė, Asta Kazlauskaitė, Vida Kazlauskaitė, Tomas Marchertas, Romas Mockaitis, Julytė Narbutytė, Aldona Norkutė, Janina Shreckengostaitė, Kastytis Šoliūnas, Tomas Vasiliauskas, ir Vaiva Vygantaitė. Naujiems ateitininkams prisegė ženkliukus Ateitininkų Federacijos vadas J. Laučka ir Rita Venclovienė, kuri buvo Partizano Daumanto kuopos pirma globėja, kada kuopa įsisteigė prieš penkeris metus. Po šv. Mišių ir įžodžio, rinkomės į vidų vaikučių suruoštai programai.

Vadovas Erikas Vasiliauskas

pradėjo programą. Visi nariai prisidėjo pristatyme šių metų kronikos, paminint penkis ateitininkų principus. Sekė eilėraštis „Mieloji Motina“, kurio autorė yra kuopos vadovė Lora Vasiliauskaitė. Vaikučiai baigė savo programą su Jaunučių himnu. Kiekvienas kuopos narys padovanojo savo mamytei gėlę. Perėmė programą tėvų komiteto pirmininkas Leonas Narbutis, padėkodamas visiems prisidėjusiems prie šventės. Pirmininkas pristatė kuopos globėjus Jūrą Vasiliauskienę ir Romą Norkienę, tėvų komiteto narius: Leonorą Lirgamerienę — sekretorę, Ramutę Balčiauskienę — iždininkę, ir Danutę Liaugaudienę — korespondentę. Padėkojo ir Algiui Liaugaudui, kuris šiais metais taip gražiai fotografavo kuopos veiklą. Buvo pristatyti ir vadovai: Ramona ir Renata Bielskytės, Vilius Dundzila, Daina Kamantaitė, Andrius Pabedinskas, Erikas ir Lora Vasiliauskai, ir Lelė Žukauskaitė. Kadangi rudenį Vilius Dundzila išvyksta į Vokietiją, Erikas Vasiliauskas į Ispaniją, Daina Kamantaitė į Virginiją ir Lelė Žukauskaitė į Arizoną, tai kitais metais bus naujos vadovės: Rita Ostrauskaitė ir Marija Pabedinskaitė. Kaip per kuopos Kūčias gruodžio mėnesį, taip ir per kuopos šeimos šventę, dalyvavo ses. Gabrielė su keliais seneliais iš Šv. Šeimos Vilos, Lemonte. Malonu, kad jų tarpe buvo 96 m. ponia U. Pocienė. Vadovas Vilius Dundzila toliau pristatė sekančius brangius svečius: kuopos kapelioną kun. A. Saulaitį, kun. St. Ylą, A. F. vadą J. Laučką, A.F.T. pirmininką dr. A. Damušį, J. Damušienę ir Ritą Venclovienę, mūsų kuopos pirmąją globėją. AF vadas J. Laučka ir kun. St. Yla pasveikino Partizano Daumanto kuopos visus vaikučius ir buvo perduoti sveikinimai iš Centro valdybos. Labai malonu, kad mūsų šventėje dalyvavo ir atstovai iš kitų kuopų — vyskupo M. Valančiaus kuopos iš Cicero ir P. Dielininkaičio kuopos iš Chicagos. Šiai šventei, narių mamytės sunešė daug skanių valgių, tai sekė vaišės.

Naują MAS kuopos narę, Daivą Tomkutę, sveikina globėja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom. Už jų: kun. A. Olšauskas, Tauras Radvenis ir Inga Nelsaitė.

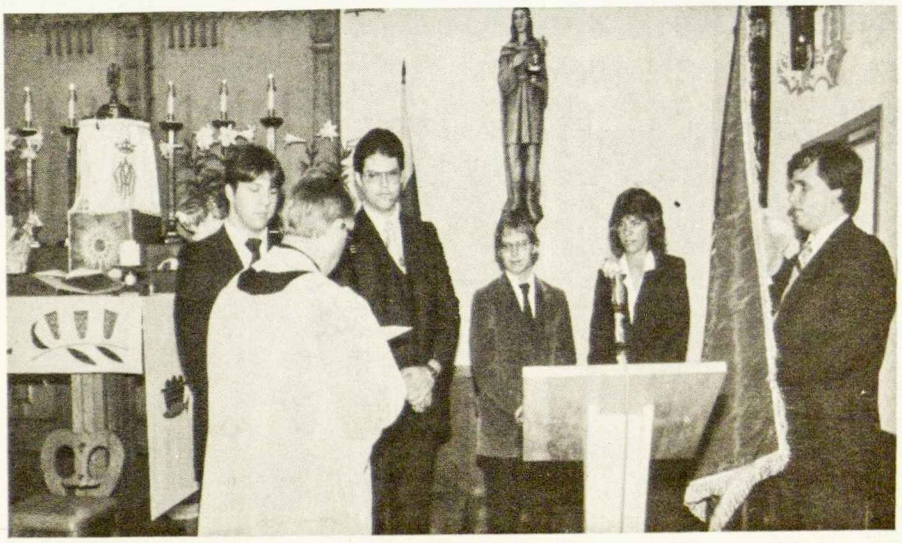

Kun. A. Olšauskas priima pasižadėjimą iš naujų SAS narių. Iš kairės: Arnoldas Kungys, Rimas Kaunas, Tomas Girnius, Rūta Seliukaitė. Prie vėliavos — Vytas Bandžiulis.

Tikrai puikiai veikė Part. Daumanto kuopa šiais metais. Dėka globėjoms, vadovams, tėvų komitetui, vaikučiams, kurie su entuziazmu dalyvavo susirinkimuose, iškylose bei šventėse, ir jų tėveliams, kurie nepavargdami į subūrimus veždavo savo vaikučius. Po atostogų 1982 m. rudenį vėl pradėsim Partizano Daumanto kuopos veiklą.

D.L.

STULGINSKIO KUOPA NEMIEGA

Beveik visi kuopos nariai susirinko balandžio 23 d., pas Dalią ir Liną Maleiškus. Tą vakarą nebuvo kviesto paskaitininko, o valdyba sudarė nariams progą pareikšti savo nuomones apie praeitų metų veiklą ir pareikšti savo pageidavimus sekantiems metams. Diskusijų metu paaiškėjo, kurie veiklos elementai nariams labiau patiko ir kas nepatiko. Nariai entuziastiškai siūlė įdomių naujų idėjų, kurios turėtų padėti sekančiai val-

New Yorko ateitininkų šeimos šventėje

dybai suplanuoti susirinkimus. Valdybos nariai pranešė apie numatytą veiklą dar šiam pavasariui — arklių jodinėjimą kartu su Lipniūno kuopa (geg. 2 d.) ir sporto šventę, į kurią kviečiamos visos Chicagos ir apylinkių moksleivių kuopos (geg. 9 d.) dalyvauti mūsų kuopos rungtynėse prieš Lipniūno kuopą. Sekantis susirinkimas numatytas pas Arūną ir Mariją Pabedinskus, gegužės 14 d. Paskutinis susirinkimas numatomas birželio 4 d. Tai bus gegužinė, veiklos metų užbaigtuvės. Rudenį, rugsėjo 25 d., planuojame ruošti šokius. Baigę smagias diskusijas ir pranešimus, pasivaišinome p. Vidos Maleiškienės skanėstais.

Daina Tijūnėlytė

SENDRAUGIŲ SUSIRINKIMAS ŠV. KAZIMIERO GARBEI
Baltimore, Md.

Baltimorės ateitininkai sendraugiai prisiminė šv. Kazimierą specialiame jo garbei skirtame susirinkime š.m. vasario 28 d. 3 val. p.p. Juozo ir Birutės Gailų sodyboje.

Pradžioje Egidijus ir Roma Žilioniai pravedė kiek ilgesnę, bet prasmingą ir turiningą maldos valandėlę, įjungusią visus dalyvius į bendrą susikaupimą. Apie šv. Kazimierą ir aplamai apie šventumą kalbėjo svečias iš Washingtono Jonas Vaitkus. Jo paskaita buvo išsami ir gili, sukėlusi įdomių diskusijų bei minčių pasikeitimo.

Po paskaitos Cezaris Surdokas paskaitė skirsnelį iš A. Maceinos knygos *Asmuo ir istorija*. Skaitymas dar pridėjo dvasiai maisto. Tad ir vėl įsisiūbavo diskusijos bei pasisakymai.

Šiame susirinkime skyriaus valdyba bandė atsistatydinti, nes jos kadencija seniai jau esanti pasibaigusi. Deja, valdybos argumentai nepadarė įspūdžio, ir iš rinkimų nieko neišėjo. Susirinkimo dalyvių spaudimo neatlaikiusi, valdyba (Roma Žilionienė — sekretorė, Juozas Bradūnas — iždininkas ir

Aleksandras Radžius — pirmininkas) sutiko dar vienerius metus pasilikti pareigose.

Susirinkimą sklandžiai pravedė Antanas Diljonas. Sukalbėjus pabaigoje maldą, šeimininkai dosniai vaišino dalyvius, kurie šnekučiavosi tarpusavy ir nesiskubino traukti namučio. Nevienam knietėjo asmeniškai pasikeisti mintimis su šios dienos prelegentu Jonu Vaitkum. Nenuostabu, jei namučiai jau buvo pasinėrę tamson, kai į juos grįžome.

ar

SKAIDRĖS IŠ LIETUVOS

Chicagos priemiesčiai

Po Kalėdų atostogų, Chicagos priemiesčių Aleksandro Stulginskio moksleivių kuopa susirinko du kartus. Sausio 9, kuopos nariai ir jų draugai išvyko į Devil's Head, Wisconsin, slidinėti ir pabendrauti. Oras pasitaikė nelabai geras, bendrabuty nebuvo nei šilumos, nei vandens, ir daug kas susirgo slogomis, bet moksleiviai linksmai praleido laiką. Drąsesnieji mėgino nors trumpai paslidinėti, bet sekmadienį visi anksti sugrįžo namo ir jau nebandė išeiti į tokį šaltą orą.

Blogas oras sugadino mūsų kuopos reikalus sausio 22: dėl jo numatytas susirinkimas neįvyko. Susirinkimas buvo atidėtas į sausio 29. Apie aštuntą valandą kuopos nariai susirinko pas Tijūnėlius, Buffalo Grove; atvyko ir paskaitininkas Vilius Dundzila. Buvęs kuopos narys, o dabar MASCV narys, Vilius paskutiniaisiais metais praleido tris mėnesius Lietuvoje ir sugrįžęs sutiko mūsų kuopai pakalbėti apie savo kelionę. Vilius rodė daug gražių ir įspūdingų skaidrių Lietuvos gamtos, paminklų, pastatų, lietuviško gyvenimo, ir vaizdus iš tų vietų, kurias jis su tėvu ir broliu aplankė.

Moksleiviai labai domėjosi Viliaus pasakojimais ir klausinėjo apie Vilniaus universitetą, kur Vilius mokėsi. Kiti nariai domėjosi dabartiniu lietuvišku gyvenimu, lietuviškais automobiliais, bažnyčios padėtimi ir Lietuvos gamta. Nedaug kuopos narių yra buvę Lietuvoje, tai tiems buvo įdomu ką naujo sužinoti. O tie, kurie Lietuvoje yra buvę, norėjo pasidalinti įspūdžiais su Vilium.

Rasa Tijūnėlytė

ATEITIES LITERATŪROS FONDAS

1981 metų pranešimas Fondo nariams

Fondo veikla 1981 m. Pernai skelbėme rekordinius planus, tačiau susidūrus su gyvenimo realybe, tik tris ketvirčius jų teišpildėme. ALF lėšomis Ateities leidykla išleido tris poezijos knygas: K. Bradūno *Užeigoje prie Vilniaus vieškelio,* J. Švabaitės *Vilties ledinė valtis* ir A. Tyruolio redaguotą antologiją Čiurlionio temom *Žvaigždynų sonatos.* Bradūno knyga laimėjo JAV LB Kultūros tarybos premiją. Žadėtas romanas, dėka lėtos spaustuvės ir dar lėtesnių valdybos žmonių, nespėjo pasirodyti.

Visas tris knygas išsiuntinėjome 1981 m. nariams.

Pernai AL fondui priklausė 70 narių. Mūsų gretos retėja, ir jei net šiais metais valdyba šiuo reikalu nesukrus, ieškokite kandidatų naujai, apsukresnei valdžiai.

Finansinė būklė. Negalime dejuoti. Tačiau jei ne stambi Lietuvių Fondo parama (3.000 dol.), balansas būtų daug liūdnesnis. Pajamos 1981 m. — 13,447.63 dol. (įskaitant ir 3,978.09 dol. likutį iš 1980 m.). Išlaidos 1981 m. — 5,245.93 dol. Atėmus 3,912.45 dol. skolą, balansas — 4,289.25 dol.

Planai. Žadame atvangą tiems nariams, kurie nuolat mus bara už „vien poeziją". 1982 bus prozos metai. Žadam išleisti dvi beletristikos knygas — P. Melniko ir K. Barėno romanus. Pusė plano jau kaip ir įvykdyta, nes Melniko *Gėlių generacija* jau atspausdinta.

Nario įnašai. Sveikiname naujus narius, įsijungusius mūsų būrin: J. Baužį, L. Sidrį, ir Lietuvių tautinę biblioteką Baltimorėje (per J. Gailą).

Kiti reikalai. Mums skundėsi, kad negavo Ateities leidyklos išleistos A. Maceinos *Asmuo ir istorija.* Reikalas toks: leidykla leidžia ne tik mūsų finansuojamas knygas. Kas ne mūsų lėšomis išleista, į tai neturime teisės. Bet manome, kad leidykla sutiks ALF nariams suteikti mažą privilegiją: parduoti savo knygas su 25% nuolaida. Kas norėtumėte tom sąlygom visas

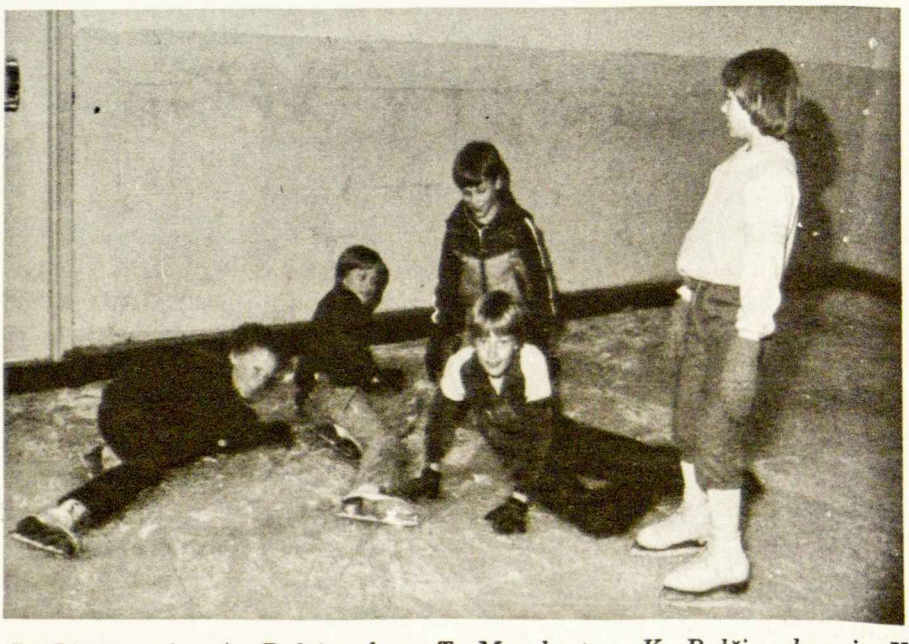

P. Lirgameris, A. Balčiauskas, T. Marchertas, K. Balčiauskas ir K. Volodkaitė čiuožia (?) Part. Daumanto kuopos čiuožimo iškyloje.

Ateities leidyklos knygas iš anksto užsisakyti, pažymėkit įnašo lape.

Kviečiame užsisakyti ankstesnių ALF knygų nariams specialiai papigintom kainom. Daugelis jų tinka dovanom čia ir tėvynėje. Važiuodami Vilniun, tarp džinsų įsprauskite ir knygą.

Padėkos. Už stambias aukas dėkojame JAV LB Kultūros tarybai — Lietuvių Fondui, A. Kleizienei su V. Kaulėnienė ir Detroito ateitininkų sendraugių skyriui. Taip pat už finansinę paramą dėkingi dr. K. Rimkui.

Dėkui visai eilei narių už pagyrimus, komentarus ir pamokymus.

Ateities Literatūros Fondo valdyba: Marija Bajorūnienė, Kęstutis Keblys, Vaclovas Kleiza, Aušrelė Liulevičienė, Viktorija Skrupskelytė, Janina Udrienė.

Clevelando moksleiviai, studentai ir sendraugiai su vėliavomis, einant į lietuvių parapijos bažnyčią.

Partizano Daumanto kuopos čiuožimo iškyloje balandžio 18 d.

TRUMPAI

Ateitininkų federacijos valdybos posėdis įvyko kovo 25 d. Posėdžio darbotvarkėje buvo šie punktai: Lietuviškų Parapijų metų svarbumas, šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties paminėjimas, sąjungų referentų pranešimai, „Mūsų idėjos dabarties šviesoje" knygų serijos reikalai ir paskirstymo komisijos premijai už religinį veikalą 81-82-jų metų laikotarpiui sudarymas.

Los Angeles ateitininkų šeimos šventė įvyko balandžio 18 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Po šv. Mišių sekė pobūvis ir pasivaišinimas.

Hamiltono (Ont.) ateitininkų metinė šventė įvyko balandžio 23-25 d.

Clevelando ateitininkų šeimos šventė įvyko gegužės 1-2 d. Dievo

Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijoje. Kun. dr. Kęstutis Trimakas skaitė paskaitą „Suaugusiojo psichologinė odisėja pro iliuzijas ir dūžius“. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. dr. Trimakas. Po pamaldų sekė akademija. Naujieji nariai davė įžodį, o po to Gintė Damušytė skaitė paskaitą.

Toronto ateitininkų metinė šventė įvyko gegužės 15-16 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Jauniams ir jaunučiams Jūratė Uleckaitė skaitė paskaitą apie savo kelionę Pietų Amerikos džiunglėse. Moksleiviai dalyvavo svarstybose „Pašaukimas — gyvenimo stilius, karjera“. Svarstybų nariais buvo sesuo Ignė, dr. Rimas Petrauskas ir adv. Algis Puteris. Sendraugiams kalbėjo dr. Kęstutis Skrupskelis tema „Tautinė kultūra ir mes“. Šv. Mišių metu moksleivė I. Čuplinskaitė ir studentai V. Birgelis, N. Slivinskaitė ir N. Vytaitė davė įžodį.

Chicagos ateitininkų metinė šventė įvyko gegužės 30 d. Ateitininkų namuose Lemont, IL. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas. Šventės akademijos metu poetas Bernardas Brazdžionis skaitė iš savo kūrybos, o iš jo eilėraščių sukurtas dainas padainavo stud. Darius Polikaitis. Poeto eilėraštį padeklamavo Cicero kuopos moksleivis Juozas Vilutis. Chicagos Pr. Dielininkaičio jaunučių būrelis padainavo įvairias daineles.

Detroito ateitininkų šeimos šventė įvyko birželio 6 d. Dainavos stovyklavietėje.

Toronto ateitininkai birželio 20 d. suruošė šeimų gegužinę Humber upės, Old Mill-Etienne Brule parke.

Daiva Barškėtytė, MAS CV pirmininkė, vasaros darbams buvo priimta dirbti Jungtinio pabaltiečių komiteto raštinėje Washingtone, o po to Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje Chicagoje.

Arvydas Žygas, buvęs MAS CV pirmininkas, vadovavo Brazilijos ateitininkų vasaros stovyklai. Stovykla įvyko liepos mėnesį.

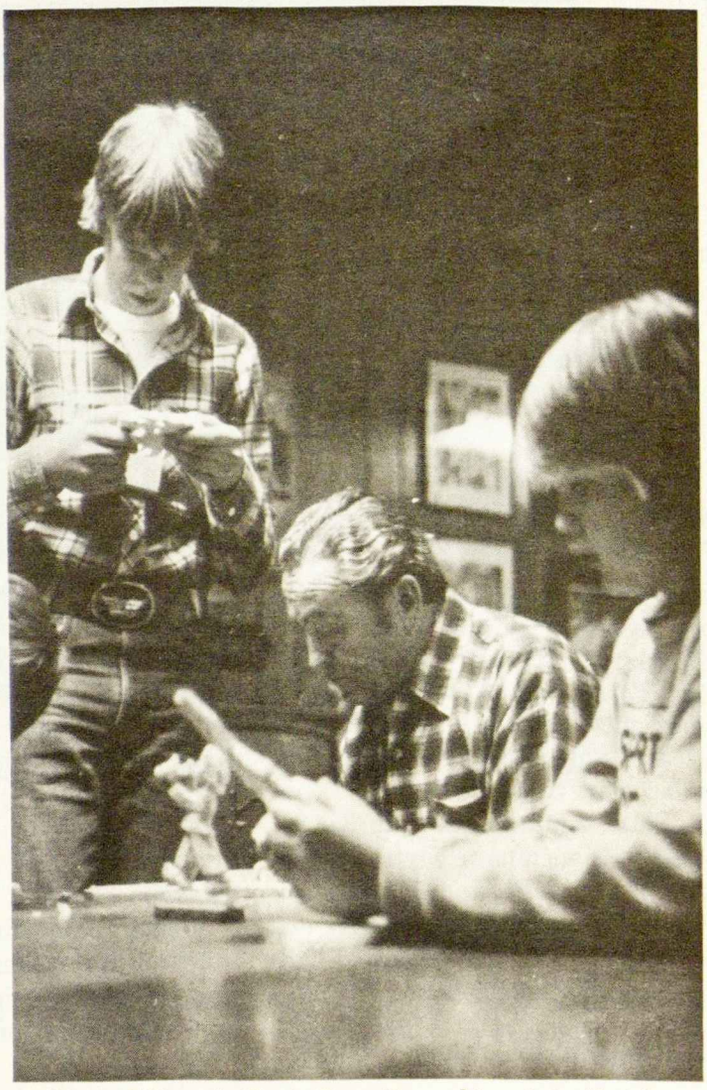

Linas Udrys ir Karis Petrulis mokinasi drožinėti su p. Viktoru Veselka.

Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyko gegužės 30 d. Šv. Andriejaus parapijoje. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Kajetonas Sakalauskas. Pamaldų metu moksleivio ateitininko įžodį davė Algimantas Česonis, Paulius Kazakauskas ir Regina Krušinskaitė, o studentų — Jolanda Česonytė, Aušra Gečytė, Rasa Krokytė, Linas Palubinskas ir Lidija Zerr. Po pamaldų įvyko iškilmingas posėdis, kuriam vadovavo sendraugių skyriaus pirm. Juozas Kanapavičius. Paskaitą skaitė dr. Jonas Dunča.

JAUNUČIAI-JAUNIAI

Chicagos priemiesčių Partizano Daumanto jaunučių kuopos iškyla įvyko balandžio 18 d. Planerts Ice Skating Rink Glen Ellyn, IL.

Chicagos Pr. Dielininkaičio kuopos tradicinis margučių ritinėjimas įvyko balandžio 18 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Laimėtojai buvo Varpas ir Moacir De Sa Perei ir Rytis Dumbrys (jauniausiųjų grupėje), Arūnas Bilus, Vida Gaižutytė ir Venta Norvilaitė (vidurinių grupėje), Sabina Markvaldaitė, Marius Polikaitis, Daiva Viktoraitė ir Erika Weličko (vyresniųjų grupėje). Laimėtojai gražiausiai ir įdomiausiai numargintų margučių konkurse buvo Aras Norvilas, Rita Račkauskaitė, Erika Weličko ir Elytė Žukauskaitė.

Chicagos priemiesčių Partizano Daumanto jaunučių ir jaunių kuopos šeimos šventė įvyko gegužės 2 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Šv. Mišias atnašavo kuopos kapelionas kun. Antanas Saulaitis, S.J., ir kun. Stasys Yla.

Pamaldų metu Lina Damušytė, Gita Gilvydytė, Asta Kazlauskaitė, Vida Kazlauskaitė, Tomas Marchertas, Romas Mockaitis, Julytė Narbutytė, Aldona Norkutė, Janina Schreckengostaitė, Kastytis Šoliūnas, Tomas Vasiliauskas ir Vaiva Vygantaitė davė ateitininkų įžodį. Šventėje dalyvavo Ateitininkų federacijos vadas Juozas Laučka ir Ateitininkų federacijos tarybos pirm. dr. Adolfas Damušis.

Toronto jaunučių susirinkimas įvyko gegužės 5 d. Lietuvių Vaikų namuose.

Chicagos Pr. Dielininkaičio kuopos šventė įvyko gegužės 8 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Po pamaldų iškilmingos programos metu sekantys jauniai davė įžodį: Lidija Gražulytė, Aras Norvilas, Rita Račkauskaitė ir Elena Yurkutė. Abiturientai Asta Kižytė, Laura Kriaučiūnaitė, Gytis Liulevičius ir Jonas Račkauskas atsisveikino su kuopa. Meninėje programos dalyje kuopos nariai pasirodė su įvairiomis programėlėmis.

MOKSLEIVIAI

Los Angeles Vyt. Mačernio kuopos iškyla įvyko kovo 13-14 d. pajūryje. Iškylos metu prie laužo buvo diskutuojama tema „Lietuvybė ir jos ateitis".

Chicagos priemiesčių A. Stulginskio kuopos susirinkimas įvyko balandžio 23 d. D. ir L. Maleiškų namuose.

Toronto St. Šalkauskio kuopos rekolekcijos buvo suruoštos balandžio 24-25 d. Andrulių ūkyje. Rekolekcijas pravedė sesuo Ignė Marijošiūtė ir kun. Antanas Saulaitis, S.J.

Chicagos kun. Alf. Lipniūno kuopos susirinkimas įvyko balandžio 30 d. Vėjo Liulevičiaus namuose. Susirinkimo metu buvo svarstomi kuopos einamieji reikalai.

Kalifornijos ateitininkų ruošiama stovykla jaunučiams, jauniams ir moksleiviams įvyko rugpjūčio 21-29 d. netoli San Diego, CA.

SENDRAUGIAI

Bostono sendraugių skyriaus valdybos pirmininkas yra Almis Kuolas.

PADĖKA

Juozas Vembrė, ateitininkas nuo gimnazijos Linkuvoje laikų, sutiko kun. Stasio Ylos **Ateitininkų vadovą** išleisti savo lėšomis. Nuoširdžiai dėkojame p. Vembrei.

UŽUOJAUTOS

Kristinai Mičiūnaitei mirus, *Ateities* redakcija reiškia užuojautą jos tėvams Danutei ir Antanui Mičiūnams, broliui Dariui ir visiems kitiems artimiesiems.

Leonui Radvilui mirus, *Ateities* redakcija reiškia užuojautą jo žmonai Janinai, dukterims Danai Gierštikienei ir Janinai Udrienei, sūnui Leonui, jų šeimoms ir visiems kitiems artimiesiems.

Dr. Ibsenui Skeiviui mirus, *Ateities* redakcija reiškia užuojautą jo žmonai Elenai, dukterims Daliai ir Vilijai su šeimomis, sūnui Sauliui ir visiems kitiems artimiesiems.

SVEIKINIMAI

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina Nijolę (Lenkauskaitę) ir Kęstutį Slotkus, sukūrusius naują ateitininkišką šeimą.

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina Danutę ir Vitą Sirgėdus, susilaukus dukrelės Linos Dianos.

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina abiturientę Audrą Kubiliūtę, išrinktą kalbėti Illinois universiteto Chicagoje užbaigimo iškilmėse.

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina šiuos abiturientus: Audrą Kubiliūtę, baigusią inžineriją Illinois universitete Chicagoje; Dainą Penkiūnaitę, baigusią architektūros istoriją Maryland universitete; dr. Joną Prunskį, baigusį mediciną Rush medicinos mokykloje, Chicagoje; Gundį Vaitkų, baigusį politinius mokslus ir verslo administraciją Maryland universitete; Rimą Žukauskaitę, baigusią meną Mundelein kolegijoje, Chicagoje; ir Arą Žliobą, baigusį priešmedicininius mokslus Notre Dame universitete, IN.

Partizano Daumanto jaunučių ir jaunių kuopos šeimos šventė prie Ateitininkų namų.

**SUSTOK,
PAGALVOK –
ar nenorėtum
savo gyvenimą
atverti kitiems.
SUSTOK,
PAGALVOK –
gal Kristus
kviečia tave
eiti Jo keliu...**

Jei norėtum gauti daugiau žinių apie Nekaltai Pradėtosios Marijos Seseris, prašome kreiptis šiuo adresu: Sesuo M. Margarita, Immaculate Conception Convent, Putnam, CT. 06260. USA.

Kreivos šypsenos

GELBĖKIM LATVIŲ TAUTĄ!

Ateities skaitytojam pateikiam šį reportažą apie 1983 m. pradžioje Jungtinėse Tautose įvykusį slaptą posėdį. Skubų posėdį sušaukė Gamtos Apsaugos Komisijos sekcija, kuri rūpinasi išnykimo pavojun patekusiomis gyvūnų rūšimis. Nairobi genties pirmininkas pasveikino susirinkusius ir paaiškino, kad šį nepaprastą posėdį sušaukęs apsvarstyti ypatingą fenomeną. Jau kelinti metai, J.T. gamtos komisija su dideliu susirūpinimu stebi ir studijuoja homo sapiens rūšies silpnėjimą ir nykimą, būtent, Latvių tautos spartų mažėjimą. Susirūpinimą kelia, kad pirmą kartą modernios istorijos laikotarpy išnykimas gresia ištisai tautai, jau turinčiai savo raštą, istoriją, mokyklas ir visuomeniškas įstaigas.

Nairobi pirmininkas, kurio pavardė liks paslaptimi, supažindino posėdžio dalyvius su išnykimo pavojun patekusių gyvūnų rūšių sekcijos (IPP-GRS) studijos punktais. Faktas, kad latvių tauta, kuri jau visą šimtmetį nerodė didelio gyvastingumo ir jau kelintus metus rodo mažėjantį gyventojų skaičių, iššaukė šią studiją. IPP-GRS sušaukė savo žinioj turimus geriausius pasaulio gamtos mokslininkus, pasižymėjusius šaukiančios gervės (whooping crane), kuproto banginio (humpback whale) ir svaidančios sraigės (snail darter) išgelbėjimu.

Deja, po ilgų svarstybų mokslininkai vis negalėjo sutikti dėl latvių tautos prieauglio mažėjimo priežasčių ir jos apsaugos priemonių. Mat, kiti gyvūnai nyksta kai kiti žvėrys ar homo sapiens juos fiziškai per daug iššudo arba jų gyvenvietes sunaikina, arba dėl maisto trūkumo, ar dėl pasikeitusio klimato. Nei viena iš šių priežasčių neišaiškino latvių padėties. Tiesa, kanadietis mokslininkas bandė įrodyti, kad slavai užkariavę latvius, juos psichologiškai naikina, vykdydami rusifikaciją, keisdami jų gyvenvietes ir statydami atomines jėgaines. Tačiau Uzbekietis gamtininkas atsiliepė, kad tas pats vyksta jo krašte, bet tuo tarpu uzbekų prieauglis pašoko net du šimtus procentų. Kitas pastebėjo, kad latvių prieauglis buvo

žemas net laikotarpiu tarp pasaulinių karų, kada latviai savarankiškai tvarkėsi.

Padaugėjimo biologas iš Indijos pastebėjo, kad čia užtinkame biologinę problemą, kurios nerasi nei vienoj rūšy kitų gyvulių: latvės moterys be jokios aiškios priežasties pačios žudo savo negimusius kūdikius. Jis tęsė, kad žiurkės dažnai nesirūpina savo prieaugliu ir net tiesiog nužudo naujagimius kada atsiranda vietos stoka. Tačiau jo manymu, Latvija yra visai tuščias kraštas, ten erdvės netrūksta, tai spūsties sukelta psichologinė neurozė negali ten būti faktorium. Jo manymu, latvių tautos patologinė neurozė kyla iš savęs neapykantos ir menkavertiškumo jausmo, kuris pasireiškia savižudybės forma. Jis siūlė pas latvius įvesti priverstinę psichoterapiją, kuri išvystytų pozityvią psichodinamiką.

Meksikos genetikas nesutiko. Jis teigė, kad esminė problema dar gilesnė. Tai ne tik psichodinamikos sutrikimas, tai yra fizinis, genetinės medžiagos susilpnėjimas. Pastudijuokite latvį jaunuolį ir tuoj pastebėsite, kad jis atrodo pavargęs, išsisėmęs, išsiblaškęs. Plaukai šviesūs, oda perduoda mėlynumą, lūpos ir nosis siauri, ausys didelės, ūgis aukštas, per liesas; tai anemiko-hemofiliako XXY fizionomija. Kad išgelbėti latvių tautą, reikia veisti latvius su sveikesnėm rasėm, skatintį meksikiečių, afrikiečių ir kiniečių migraviją į Rygą.

Sveikatos mokslininkas iš Alabamos prieštaravo meksikiečiui. Alabamininkas kaltino Latvijos šaltą klimatą ir nesveiką maistą. Anot jo, latvių DNA indėliai dar atsigautų, jei turėtų pakankamai amino rūkščių ir vitamino C. Kadangi Šiaurinėje Europoje perspektyvos tam nėra geros, jis siūlė J.T. perkelti latvių tautą į saulėtą kraštą, būtent, prie Izraelio arba į Guatemalą.

Japonijos zoologijos sodų ministras pareiškė nuomonę, kad susilpnėjusi latvių tauta nepakeltų persodinimo sunkumų ir ko gero išmirtų pakeliuj. Reikia spręsti problemą *en place* — pačioj vietoj. Būtų įmanoma nėščias latves surinkti ir laikyti prieglaudoje kol pagimdys, tada gražinti motiną ir vaiką į namus. Juk kol kas latvės žudo tik negimusius kūdikius, o gimusius kūdikius palieka ramybėje. J.T.-IPP-GRS tarptautinei milicijai užtikrinus kūdikių saugumą pavojingam periode, būtų galima tikėtis didesnio prieauglio. Praktiškai, tai sunkiai įvykdoma, nes tarptautinis feminisčių moterų sąjūdis tam sprendimui užkirstų kelią. Būtų gal lengviau visus Latvijoje esančius daktarus surinkti ir izoliuoti stovykloje, kol gyventojų skaičius vėl pakiltų. Neabejotina, kad kai kas iš senimo mirtų anksčiau nuo ligų, tačiau reikia rūpintis tautos gerove virš individo, kalbėjo japonas, sėkmingai veisiąs Pandų meškas.

Susijaudinęs vokietys MD-PhD, DDS-SC japonui atkirto: Kam bausti savo darbą atliekančius daktarus dėl moterų nusikaltimų? Jeigu latviams trūksta visuomeniškos drausmės ir savo tautai pasiaukojimo valios, tereikia griežto visuomeninio auklėjimo. Tegul abortai būna įstatymu uždrausti, visom moterim įsakyta gimdyti po keturis vaikus, o nusikalstančios moterys griežtai baudžiamos.

New Yorko atstovas pasibaisėjo. Kam tokie žiaurumai? Aš siūlau, kad IPP-GRS pasiūlytų latvėm tūkstantį dolerių už kiekvieną pagimdytą kūdikį...

Nairobi pirmininkas, išmintingas žmogus, pertraukė diskusijas. Šios diskusijos jau nukrypo už griežto mokslo ribų, jis pastebėjo. Nors čia susirinkusieji yra pasaulio pranašiausi gamtos mokslininkai, latvių tautos atsisakymas daugintis ir jų besąlyginis negimusių kūdikių žudymas yra ne gamtinis fenomenas, bet antgamtinė problema. Latviam akivaizdžiai reikia gilesnio religinio tikėjimo, kuris juos išmokytų respektuoti gyvybę ir duotų jiems tikslą gyventi. Užtat, aš latvių problemą pervedu J.T. Tikybos Komitetui, kuriam vadovauja energingas pirmininkas iš Irano.

Alvydas Jovaitas

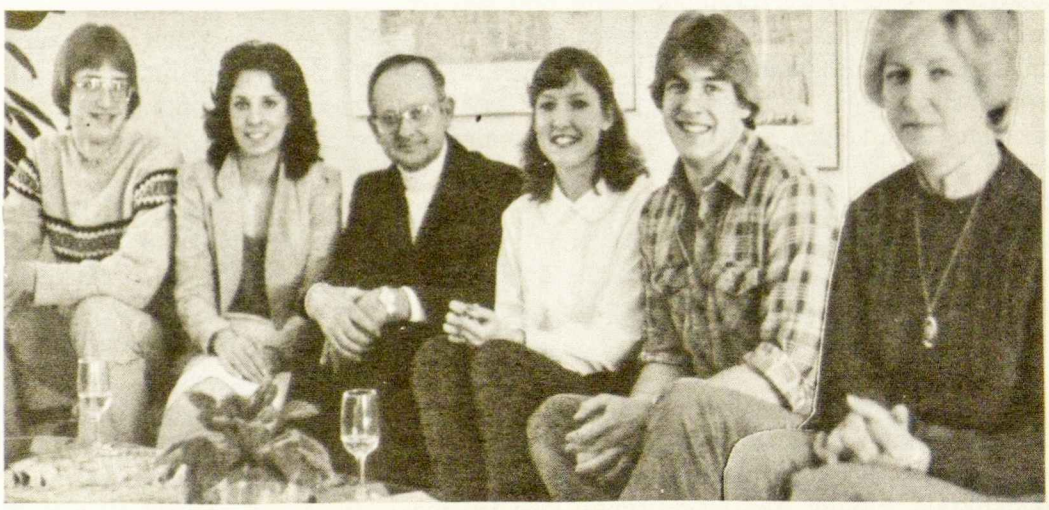

Pasitarime apie Detroito ateitininkiškojo jaunimo veiklą (iš kairės): stud. V. Neverauskas, Jaunųjų ateitininkų sąjungos pirm. B. Bublienė, Ateities vyr. redaktorius K. Trimakas, stud. A. Lelytė, stud. A. Keblys ir Jaunųjų ateitininkų sąjungos vicepirm. J. Udrienė.

Penktasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyks 1983 m. vasaros metu. Kongreso atidarymas įvyks Chicagoje liepos 2 d. Tuo metu čia vyks Pasaulio Lietuvių Dienos. Kongreso stovykla — liepos 4-10 d. Jos programa bus pritaikyta 16-35 m. jaunimui. Liepos 11-21 d. Trento universitete, netoli Toronto, Kanadoje, vyks Studijų dienos, kuriose dalyvaus 120 lietuvių jaunimo atstovų iš įvairių kraštų. Po Studijų dienų Ottavos mieste, Kanadoje, pramatoma politinė veikla — susitikimai su Kanados valdžia bei kraštų ambasadomis. Kongreso uždarymas — Montrealyje.

Iki š.m. spalio 1 d. turi įvykti jaunimo atstovų rinkimai įvairiuose kraštuose. Kongreso tema: „Suprask, iš kur kilęs, kad žinotum, kas esi, kad žinotum kur eini ir kaip ten patekti!“ Numatytos trys pagrindinės temos: 1. tautinis sąmoningumas, 2. tautinis solidarumas ir 3. tautinė išraiška. Kongreso ruošos komisijai pirmininkauja Violeta Abariūtė Detroite.

Ateities vakaras ir premijų įteikimas

Ateities vakaras ir jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilmės įvyks spalio 16 d. Jaunimo centre Chicagoje. Tuo metu, spalio 15-17 d., ruošiamas ateitininkų akademikų savaitgalis su įdomia idėjine programa. Tikimasi atvykstančiųjų ne tik iš Chicagos bei apylinkių, bet ir iš kitų tolimesnių vietovių. Visų laukiame ir Ateities vakare su menine programa, jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilmėmis, vaišėmis bei šokiais. Meninę programą išpildys jaunos viešnios iš Clevelando — Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės. Šokiams gros Dariaus Polikaičio vadovaujamas orkestras.

Lietuviškų parapijų metų temos

Palengvinti vietinį ir asmeninį Lietuviškų Parapijų Metų planavimą, Metų koordinacinis komitetas siūlo visiems metams šią temą: Lietuviška parapija — mūsų religiniai ir tautiniai namai. Temos atskiriems mėnesiams: gegužei — Lietuviška parapija Kristaus Bažnyčioje; birželiui — Lietuviška parapija ir lietuvis kunigas; liepai-rugpiūčiui — Mano (tėvų, senelių, giminių) parapija Lietuvoje; rugsėjui — Jaunimas — lietuviškos parapijos širdis; spaliui — Lietuviška parapija — dvasinio gyvenimo židinys; lapkričiui — Lietuviškų parapijų praeitis — mūsų dabarties dalis; gruodžiui — Lietuviška parapija ir lietuviška šeima; sausiui — Lietuviška parapija Dievo globoje; vasariui — Meilė lietuviškai parapijai — meilė tautai; kovui — Lietuviška parapija ir aš. Siūloma Lietuviškų Parapijų Metus iškilmingai užbaigti Šv. Mišiomis ar pamaldomis ateinančių metų Šv. Kazimiero šventėje, kovo 4 dieną.

Lietuviškų Parapijų Metų Komitetas

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys. LOTOFAGŲ ŠALY. Eilėraščiai. Turinyje: Baladės, Tėvas ir motina, Dievui ir tėvynei, Strėlės į tamsą. Išleido Lietuvių Literatūros Bičiuliai. Iliustravo dail. Ada Sutkuvienė. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje 1982 m. 93 psl. Kaina 8 dol.

Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS. Nutikimai Lietuvos kaime. III dalis: Žuvininkai. Išleido JAV LB Švietimo Taryba. Ši 32 psl. dviem spalvom dail. J. Leškienės gausiai iliustruota didelio formato knygelė tinka pradžios mokyklos vidurinių skyrių mokiniams. Gaunama adresu: JAV LB Švietimo Taryba, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA. Kaina 2 dol.

ALp(LKA)1786
1982, Nr.7

90.725.236